

ANUL XXII
17
(1 047)
Sămbătă
29 aprilie
1989
8 pagini
4 lei

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Luceafărul

Săptăminal editat de Uniunea Scriitorilor din Republica Socialistă România

LA SĂRBĂTOAREA MUNCII

marcată de o dublă semnificație jubiliară — împlinirea a 50 de ani de la marea demonstrație populară, antifascistă și antirăzboinică precum și a 100 de ani de la declararea zilei de 1 Mai ca zi a solidarității internaționale a celor ce muncesc, sărbătoarea din acest an are o rezonanță istorică aparte. Înalta vibrație de inimă și constanță generată de lucrările Plenarei C.C. și P.C.R. din 12-14 aprilie de sesiunea Marii Adunări Naționale și Plenara Frontului Democratiei și Unității Socialiste, de hotărârile adoptate, face ca sărbătorile florilor din acest an să se constituie într-un unanimitate și exemplar spirit al faptelor, al unității de voință și acțiune, în acel consens amplu și generos pe care, după expresia secretarului general al partidului, România îl trăiește în deplină independență economică și politică. Este aceasta și satisfacția largă și mândria față de marile cuceri revoluționare, în toate domeniile, ale Epocii Nicolae Ceaușescu, este chipul prin care, de ziua muncii, țara își vede cu o claritate desăvârșită prezentul și viitorul. La scara mereu mai înaltă a progresului și civilizației socialiste, Manifestările de pe întreg cuprinsul patriei atestă această apartenență de fond la cauza muncii și creației libere, patriotice, revoluționare, cu angajări pe măsură și de o impresionantă putere de a da glas prin fapte multiplelor programe adoptate de Congresul al XIII-lea și Conferința Națională ale partidului.

I-au avut conducătorul de azi al României socialiste, tovarășul Nicolae Ceaușescu împreună cu tovarăsa Elena Ceaușescu. Pe filiera istoriei, a tuturor devenițiilor care au marcat lupta, munca și viața poporului, vedem în acel act de acțiune decidenții exemplari însuși ai ființei revoluționare, al abnegației și dăruirii patriotice, senal — pe cit de înalt, ce atitudine de via și generozitate implică în ea — al luptei prin care marea muncitorească din România s-a dovedit că are prin partidul său o forță de belșug și o neabătută încredere în victorie, în destinul socialist și comunist. Dintr-un asemenea act de acțiune decidenții au urcat în timp gânduri, idei și evenimente care au dat rind pe rind chipului țării o tot mai ridicată și mai semnificativă lumină de conștiință politică și revoluționară, astfel încât azi, în anul celei de a 45-a aniversări a revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antimeritaristă, și în anul celui de-al XIV-lea Congres al partidului, să ne putem prezenta în deplină independență politică și economică, în deplină și tot mai activă cuprindere a viitorului. Cu tot ce am înfăptuit, schimbând cu desăvârșire munca și viața patriei și luștrându-o cu tot ce-i trebuie — în industrie, în agricultură, în știință, învățământ și cultură, în domeniul relațiilor sociale al democrației muncitorești-revoluționare, în gândire, în conștiință pentru a face față cerințelor progresului și civilizației, pentru a-și dobândi o calitate nouă, superioară, pe planul condițiilor sale materiale și spirituale. Tare este un impresionant edificiu al muncii și creației, un impresionant mod al unității, al angajării și un drum care, sub conducerea partidului, a secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, s-a instituit și se instituie într-o experiență creatoare și o certitudine de o hotărâtoare forță și claritate.

marea demonstrație patriotică, antifascistă și antirăzboinică de la 1 Mai 1939, una dintre primele de acest fel din Europa, importantă prin amploare dar mai ales prin conștiință, prin cuget și acțiune muncitorească, a constituit și exemplul de eroism pe care, încă de atunci, îl consacrau comunistii, lupta lor, capacitatea organizatorică a partidului, identificarea sa cu aspirațiile maselor, ale poporului. Așa după cum se știe și după cum istoria consemnează la loc de cinste în analele ei, un rol determinant în organizarea și desfășurarea acestei impresionante manifestări

La temelia tuturor acestor înfăptuiri stă munca eroică a întregii națiuni. O țară a muncii fiind, România își slujește prin muncă interesele fundamentale și își întărește prin muncă independența și suveranitatea. Din perspectiva poporului muncitor, munca este până acum fac legătura în timp cu istoria și consacrată o conștiință și spiritul solidarității internaționale stă în faptă, în cugetul și înima țării, tot așa cum în forță, în capacitatea ei stă cu limpezime și ample deschideri în timp ideea unei lumi mai bune și mai drepte pe planeta noastră. Ca omagiu adus sărbătorii muncii, a solidarității internaționale a celor ce muncesc, asigurarea independenței depline a țării semnifică, azi, înseși dinamica și profunzimea ideii de libertate, de demnitate.

Lucafărul

ÎNALȚUL SENTIMENT

am vorbit și vorbim în aceste zile despre un sentiment care, prin însăși natura sa politică, economică și socială, are toate temelele unui act istoric. Nu mai simțem datorii către nimeni ci doar către noi înșine. Gîndului nostru și faptelor noastre. Este un gînd de asigurare, de despovărare, pentru că în el și prin el ființăm și viața ființei de acum o altă realitate, aceea din capătul de unghi al tuturor creșterilor noastre materiale și spirituale pe care le înglobează și le susține ideea de independență deplină. Ce înseamnă, ce spune și pe ce se realizează acest sentiment în planul gândirii, al activității creatoare, este tocmai ce am născut, am dobîndit și stăruim pentru această în eforturi, cu mari încercări de spirit și de voință. Trebuie cu de puțin ori prin greutăți — unele fiind de propria noastră experiență, altele de experiență alora. Dar lucrurile, din perspectiva istoriei, se judecă prin ceea ce rezultă din acest unghi realității este mai mult decît edificator. Avem o patrie și trăim într-o patrie care, la ora actuală, a putut să spună și spune că, odată încheiate datorile externe, are tot ce-i trebuie, dispune de toate condițiile și toate mijloacele pentru a-și continua și amplifica dezvoltarea de sine. Este un sentiment de asigurare, de despovărare acesta și el

A. I. Zăinescu

Continuare în pag. a 2-a

Ilustrație de Ite Florin

ETERNĂ PRIMĂVARĂ

Un mai al tinereții îndrăznețe și al demnității noi, muncitorești. Deasupra vremii lată și despletite Stîndardele curate, românești.

Revăd mulțimea îmbrăcînd orașul în cîntecul ei aspru, de baladă. De pară lancu însuși. Ștefan, Tudar și Mircea cel Bătrîn se află-n strădă.

Și ei chiar sînt, prin cugetele lor împreunate azi într-a privire

Un nume drag înscăunînd prin noi, în fapta țării, pentru nemurire.

Un nume tinăr ca bărbatul care în fruntea vremii — a fost și va rămîne Un revoluționar de toți urmat Spre înălțarea patriei române.

E numele acesta un simbol Al primăverii veghe primăvară Din satul său oțleat venind spre noi Cu inima — lumină pentru țară.

1 MAI 1939 — 1 MAI 1989, LA BUCUREȘTI

PLANETA DE PRIMĂVARĂ

Zile de veghe tîndră și de explozie a culorilor sub cerul gales de 1 Mai o adăpost, începînd cu anul 1989 și pînă azi, simțămîntele cele mai omenești. Anul acesta se rotunjește un veac de la internaționalizarea acestei zi a oamenilor muncii și o jumătate de veac de la marea demonstrație românească de la 1 Mai 1939. Făurarii orizontului meridian și din orice breșă în acest miez de aer al primăverii, au prilejul unei mereu prospete înfățișări sub semnul unei solidarizări puternice a idealurilor și intereselor celor ce muncesc. Sub marca inovărilor pasnice ale fiecărei primăveri, se alcătuesc pretutindeni jerbe de expansiune lucidă, sînd spre naturi baloane policrome, surisuri, strîngeri de mînă, pancarte, porumbel. Manifestațiile marilor colective privesc deopotrivă tîna, răgazul petrecerilor cîmpenești, cit și preocuparea vie, asidua spre mai binele tuturor. La București, prima sărbătorire a zilei de 1 Mai are loc în 1980. Atunci, meseriași au plecat de la clubul lor din str. Academiei îndreptîndu-se spre Filaret. Cu timpul, tradiția a făcut ca traseul să cuprindă Cismigiu, apoi bulevardul, ocolul pe la librăria Alcaley și oprirea la Putul cu Apă Rece, unde aveau loc serbările cîmpenești. Participanții se rînduiau pe bresle, „îsnaturii”, fiecare cu fanioanele lor distinctive și-și făceau apariția în Cismigiu cu noaptea-n cap... Tarafurile cîntă... toată lumea e fericită... „Bucureșteni, cu mie cu mare, ieșeau la lărbă verde să petreacă, să se bucare de soare, de aer cald și mingietor”. Făurarii intonau marșuri proletare, cîntec și imnuri. Vocile tuturor se rezemau în maiestuoză

armonii cînd anunțau, în Marsilieza proletarului român, că „Sună trîmbiți de alarmă, / Fulgere vii strălucesc / Ca un val spumos, puternic / Muncitorii se pomesc...”

1 MAI 1939

În 1939, Comitetul local bucureștean al Partidului Comunist Român decide ca întreaga activitate legată de sărbătorirea zilei de 1 Mai „să se desfășoare în cadrul și prin breslele muncitorești... pentru sărbătorirea zilei de 1 Mai în cadrul programului aprobat de autorități, dar pentru îndeplinirea programului partidului comunist”. Și astfel, marea manifestație patriotică, antifascistă și antirăzboinică, planuită a se desfășura la 1 Mai 1939, va deveni „una dintre cele mai mari manifestații din Europa acelei perioade, plină de amenințări și contradicții politice și militare” și în cuprinsul căreia „un rol însemnat a revenit organizației comunistilor din Ca-

Mircea Constantinescu

Continuare în pag. a 7-a

Orientări și modalități literare contemporane UNIVERSUL MUNCII, UNIVERSUL CREAȚIEI

În pagina a 2-a

ZILE DE PURPURĂ

Intil de mai sub zodia mormirii n-a fost aleasă întîmplător ca sărbătoare a muncii; deschiderea definitivă a primăverii de sub imperiul brumei e sinonimă cu munca scăpată de opresiune: fenomen natural, fenomen uman! Retragerea generală, izbucnirea sevelor! Inspirația și puterea transformărilor cleece și preconizate! Nimic fără om, totul în stăpînire sa. Munca este jubileul clipei gîndite de om, a clipei polarizînd culorile curcubeului și nuanțele griului în orienticul său drum spre plina cea bună și albă! În luna mai din acest an aniversăm 66 de ani de la fătura Partidului Comunist Român, moment crucial, definitiv și hotărîtor în viața politică, patriotică și democratică a patriei, momentul cînd aspirațiile luptei de dreptate brînd contur și vor căpăna peste ani exactitatea îndreptată a victoriei în bătălii de clasă. Fapta partidului s-a dovedit prin ani, de nebruit și istoria consemnează cu litere de aur — în pofta unor nefaste concluzuri externe — ofensiva în numele adevărului și dreptății. Partidul Comunist Român, acționînd în numele poporului, a militat pentru bunăstarea și fericirea acestuia, a făcut să lăse biruitoare revoluția de eliberare socială, antifascistă și antimperialistă de la 23 August 1944.

Congresul al IX-lea al partidului a constituit punctul de cotitură în istoria nouă a României. Marile idei au prins aripi. Adevărul cuvîntelor a izvorit în opere și izbînzî, în opera de edificare a patriei moderne. Democrația a fost instaurată la scară națională. Alegerea în fruntea partidului a tovarășului Nicolae Ceaușescu a asigurat dezvoltarea într-un ritm fără precedent a economiei, a înfloririi culturii, a împlinirii artei, a devenirii glorioase a istoriei. Ceea ce este astăzi în România se datorează secretarului general al partidului, tovarășului Nicolae Ceaușescu, din gîndirea căruia izvorăsc idelle fertile ale marilor creșcături.

Cuceriri zilnice, cuceri definitive. Din Mai în Mai curcubă caldă ne atestă existența în lupta de mai bine, în credința în istorie. Eforturile vitale încununate de succese, aureolate de încrederea în patria independentă, stau sub semnul marelui Congres al IX-lea.

EROIC MAI, REVOLUȚIONAR 1939

Pînă la împlinirea de acum, Partidul Comunist Român a avut de înfruntat numeroase piedici. Rolul său de centru vital al națiunii noastre socialiste exprimat adeseori întru onoarea și gloria întregii țări, „Partidul nostru — preciza secretarul general al partidului — nu și-a impus rolul de forță politică conducătoare în societatea noastră; el și-a cîștigat acest rol prin lupte arele, prin singele militanților săi vărsat în bătălii de clasă cu explozătorii, prin dragostea și abnegația cu care comunistii au servit și servesc interesele supreme ale întregului popor...”

Anul 1939, prin marea sa demonstrație, de la 1 Mai din Capitală, cea mai puternică din întreaga Europă, consemnează eroismul, patriotismul, abnegația, spiritul de jertfă al partidului nostru pentru apărarea suveranității și independenței României.

Era o primăvară amenințată de norii neari ai războiului, fascismul își încupea marșul mortii, viitorul nazist bîntuia în Europa.

În acel 1 Mai eroic clasa muncitoare în frunte cu partidul său, și-a exprimat hotărîrea de a

Cu soarele de mai în ochii limpei În dreapta lui veghează și munceste Savantul patriot ce falma țării Prin primăvara gîndului sporește.

Portret cu flori, cu steaguri și cu mulță, Cu nesfîrșit de multă frumusețe. Așa ne este primul mai în suflet Prin tinerețea fără bătrînețe.

Prin tinerețea fără bătrînețe A gîndului-bărbat, între bărbați Prin care-și scrie țara viitorul Înalt precum înalții ei Carpați.

Teofil Bălaj

1 MAI 1939 — O PAGINA LUMINOASĂ ÎN ISTORIA ROMÂNIEI

În pagina a 3-a

IDEI ȘI PERSONAJE

există unghiuri, stări, situații, întrebări, gînduri și atitudini — care deschid lumii plămînitul literare, intrucît și în măsura în care dezvoltă meridianele și paralele ce prind în ordine servente de umanitate reală. Logica valorică și afectivă a vieții nu poate fi mimată artistic, nici substituită prin convenții vagi, ci pătrunsă în straturile sale ne-evidente, în care temperaturile morale dau consistență gestului omeneș în fața istoriei. Este, aici, unul din motivele pentru care în atenția creației noastre românești actuale se află, printre altele, legitimitatea psihologică a densității personajelor. Este preferat omul viu, angajat într-un orizont de elanuri, inițiative, nedumeriri, căutări, îndoieli, certitudini, eșecuri, momente de răgaz, pricepere și dibuiri s.a., deci cu o gamă largă de treburile și reacții ce depășesc și se depășesc, dar nu limitează. Personajele nu mai evoluează sub clopote de sticlă ce-i apără de tensiunea vieții, ci sînt pluridimensionale: accentuate de individualizare sporește, pe măsură, complexitatea în care trebuie să se miste și să acționeze. Această stare de fapt e generată de o multitudine de treburile, printre care, desigur, se află și intervenția stimulativă a ideologiei în autoreglarea creației culturale, miza talentului, atît în privința

lupta împotriva pericolului hitlerist. În organizarea și desfășurarea manifestației antifasciste și antirăzboinică un rol determinant au avut tovarășii Nicolae Ceaușescu și tovarăsa Elena Ceaușescu.

Patric revoluționar militant de seamă al partidului încă de ne atunci, tovarășul Nicolae Ceaușescu a devenit purtătorul voinței poporului, erou al glorioșului partid, este astăzi însuși cîscul la care națiunea română a ajuns.

UN AN PENTRU ISTORIE

Ziua muncii, ziua de 1 Mai este suma eforturilor de fiecare zi, a împlinirilor țării și oamenilor săi. Ceea ce s-a înfăptuit în România de la cel de al IX-lea Congres se poate rememora din chiar nivelul genera de trai de la orașe și sate: deopotrivă istoria fătura în aceste ultime două decenii oarbă amrunta victoriei socialiste. Marile construcții: Canalul Dunăre-Marea Neagră, Canalul Poarta Albă-Midia-Năvodari, Metroul, hidrocentralele de la Portile de Fier, Transilgărașul, amenajarea zărilor Dimbovită, noul centru politico-administrativ precum și sistematizarea și modernizarea Capitalei, platformele industriale atestă destoinicia și hărnicia unui popor liber, stăpîn pe soarta sa, demonstrează iustetea noii țări, clarviziunea în gîndire și faptă a secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Sărbătoarea acestui 1 Mai 1989 proiectează fertilă lumina faptelor peste mersul nostru neabătut spre culmile progresului și civilizației. Este pentru iniția oarbă cînd România nu mai are nici o datorie externă, este independență economică și politică. În momentul de bilanț de

Pavel Peres

Continuare în pag. a 2-a

Fapta mirabilă

In superba dimineață de Mai, cînd nămintul de acasă îmbracă o hlamidă de rouă și în rouă ochii noștri cîntec potol nu al gîndurilor, îmi place să mă visez copil. Pentru o clipă încercînd mirajul jocului și descifrarea întîrilor litere din cartea de carte. A doua zi — altă clipă sunt adolescenții și îmbrățșez drumul către un ocaș al căștilor și al noilor zidiri. Tinăr, mă imaginez în freamțul uneltelor, și al gîndurilor destoinice dimpreună cu ai mei colegi de promoție și generație. Totul dobîndeste însemnul demnității și al strădăniei de a face un lucru care să rămiină. Ei — acesti oameni cu suris jovial la colțul buzelor, cu nămele aerea desă asprite de munci și zile, cu fruntea încinsă de arșita ideilor — sunt eroii cu nume sau fără nume ai atitor reportaje și însemnări pe care le-am scris în acești ultimi douazeci de ani.

Ca reporter am înțeles într-o zi, le-am ascultat bătăile inimii, m-am încăleat eu dinși la același foc de seară ne martine riului revede, ori în milocul cîmpeii, unde se trăsau contururile noului șantier. Și parca, adineori, mă revăd atînd tîrziu în baraca Joasă, acompaniat de zicerea unui flutier, de soponul vîntului prin ramurile erude, dar astăzi în zori să ajungem cît mai devreme acolo... „în punctul fierbinte”, unde se montau turbinele gigantice, unde inginerii și proiectanții asteptau clipa cînd se va da semnalul.

Am stat la taifas, prin 1975, cu un constructor de hidrocentrale, pe drum într-un autobuz, pe malul riului cîntec a fost, devenit acum lac, imens lac albastru, și omul care deirinea toate meseriile șantierului, îmi spunea că și-a luat cu sine — și bine a făcut! — peste tot copiii și nevasta. Nu putea suporta depărtarea de ei și de casă. „Aveam impresia, mai mica omului acela, că lucrul meu e mai ușor. Dar nu e ușor deloc. Eram însă multumit sufletește stîndu-mi și ei de lingă mine, cu mine...”. Copiii — vreo cinci la număr — s-au mărit între timp, au învățat carte, au devenit ei înșiși mestieri buni la rîndu-le.

„Bătrîni” și-a încheiat șantierul — și s-a întors acasă. „Atîtu cu fintini și s-a aneacă să-și lucreze ca altădată grădina. A mai semănat niște trifoi într-un colț, dincoace a răsădit vita de struguri și crești. Soara, rămîne cu vecinii la o stăcană de vorbă și omul le soune de unde a umblat și cum s-a schimbat țara aceea, prin fața vechinică a comunistilor români. Noi ne-am construit singuri, traul și rostul după priceperea și harul nostru. Și în aceasta stă mîndria noastră. Nouă nu ne-a venit — și și nici n-am pretins — nimic de-a gata. Este o mare bucurie să descoperi tu însuși — muncitor sau cărturar al acestor noile vremi — gîndul cel mai firesc, restul cel mai fertil într-o face mai altfel locul din preajmă.”

S-au scris și se vor scrie cîrți despre ceea ce

George Chirilă

Continuare în pag. a 5-a

Continuare în pag. a 2-a

LUNA 1939 O PAGINĂ LUMINOASĂ DIN ISTORIA ROMÂNIEI

Luna mai pe pământurile românești nu înseamnă doar această splendidă înflorire a naturii și vieții, transfigurată în suflurile noastre și metamorfozată în poezie și artă, conștientă de natura sa sălbă de realități, frumuseți și măreții temperate, parcă mai mult înțelegere a lumii în care trăim și o înțelepciune mai cuprinzătoare a tot ce ne înconjoară. Luna mai este luna vieții în expansiune. Totul murește de pomire în aerul cald, în lumina soarelui. Și furește, totuși îndemnată la o trăire mai plină a vieții în toate laturile ei.

Noul ev socialist al epocii noastre nu întâmplător în această lună își elaborează — parcă mai frumosa ca oricând de-a lungul unui an, splendidă să salbă de realități, frumuseți și măreții. Tara, cu deseori în acest an și în acest moment cînd și-a dobîndit deplina independență economică și politică prin rambursarea datorilor contractate în exterior, trăiește din plin efervescența prezentului, murește și mărețează hotărîrilor dezvoltare, propulsînd-o spre noi culmi de civilizație și progres. Parcă în această minunată lună mai, strălucirea țării apare în toată măreția ei. Dar luna mai este pentru noi românii și o lună de evocare a istoriei. Numeroase evenimente în această lună și-au avut pornirea sau împlinirea și toate sau aproape toate la români au însemnat tot altceva înnoiri, tot altceva îmboldiri pentru înălțarea acestui popor spre unitate și independență.

În mai — era în 1977 — românii și-au proclamat deplină lor independență de stat pe care și-au apărât-o apoi cu arma în mîna la Grivița, Rahova, Plevna sau Vidin, o independență, bunul cel mai de preț, pe care au știut mai apoi s-o apere ori de cîte ori a fost amenințată.

Ca în toată lumea, în mai e sărbătorirea Muncii, e ziua internațională a muncii, primăvara lumii și ziua încrederii în oameni. De la țările pierdute în neagra umeză, pînă la cele scaldate în razele arzătoare ale soarelui, de la țările aliate și prietene pînă la cele care formează mai românească — peste tot pămîntul aceleși gânduri și năzuințe cheamă o lume întregă la sărbătorirea aceleiași mari zile, simbolul revendicărilor proletare. „Ziua de 1 Mai”.

Constituie o mîndrie pentru clasa muncitoare din țara noastră faptul că cinei delegați ai săi au participat și au votat Rezoluția Internațională a 11-a de la Paris din anul 1889 prin care ziua de 1 Mai era declarată zi internațională a celor ce muncesc.

De la primul 1 Mai sărbătorit în țara noastră, în anul următor, 1907 — o dată zi-simbol a marcat puternice semnificații în istoria luptelor revoluționare ale clasei muncitoare, ale poporului român pentru dreptate socială, unitate și independență națională. Acestea se îmbinau cu năzuințele de clasă cu „înfrățirea internațională și pacea universală” exprimate în voința ca „România de astăzi să devină România socialistă de mâine”, așa cum își formula țelul și idealul de luptă Partidul Socialist, în anul făturlor statului național unitar român, 1918.

1 Mai, ziua libertății antică pînă la cele care și cu mintea, ziua pînă pentru tot, a bucuriei de a trăi în care Conducerea noilor prefaceri o prelua Partidul Comunist Român, făturlor și el tot într-o primăvară, și tot în luna mai, între 9-12, 1921, cînd s-au desfășurat lucrările Congresului Partidului Socialist, care a hotărît transformarea acestuia în partid comunist, o hotărîre izvoită din voința de luptă a clasei muncitoare, din necesitatea istorică a unui partid energetic, în stare să acționeze cu toată vigoarea pentru mobilizarea clasei muncitoare, a maselor largi pe calea înfrățirii unei noi orindiri. Partidul Comunist Român prelua și deosebit de departe tradițiile înaintate ale proletariatului, ale poporului român pentru împlinirea aspirațiilor de progres ale maselor, pentru întărirea exploatării și asigurării. Cum reamăra secretarul general al partidului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu, Partidul Comunist Român a fost nu numai „continuatorul direct al mișcărilor revoluționare, socialiste, al partidului clasei muncitoare din România în 1937”, dar și acel detașament de avangardă care — dus mai departe și a ridicat pe un plan superior, în noile condiții ale dezvoltării României, lupta de eliberare socială și națională”.

În împrejurările decenului al patrulea al secolului nostru, cînd țara noastră era în fața zărilor și de război amintea direct filinta de stat a României, unitatea și suveranitatea sa, partidul comunist s-a situat în fruntea forțelor democratice, patriotice-naționale în lupta pentru apărarea independenței și integrității teritoriale, pentru a țara calea fascismului și războiului.

O investigație atentă a izvoarelor documentare privind istoria României în anii existenței celui de-al III-lea Reich atestă cu claritate că hilerismul, fascismul și revizionismul au fost asociate de la început cu cele mai grave primejdii la adresa existenței statului național unitar român ca și a altor state pasnice din Europa.

Este meritul istoric al Partidului Comunist de a fi sesizat acest pericol și de a fi acționat cu hotărîre pentru mobilizarea forțelor patriotice, democratice în lupta împotriva fascismului și războiului. Pentru apărarea dreptului istoric al românilor de a fi stăpîni pe pămîntul strămoșesc, au luptat în acei ani eroic și înalt națiunile noastre, celelalte forțe democratice și patriotice, militanți antifasciști.

Luminoasă, eroică se afirmă în acei ani personalitatea personalitate a militanților comunisti, a înfrățirii patriot și revoluționari Nicolae Ceaușescu, care a reprezentat tineretului revoluționar în conducerea Comitetului Național Antifascist încă de la întîlnirea sa în 1933. Evocînd aceste momente istorice, tovarășul Nicolae Ceaușescu arăta: „Am intrat în mișcarea revoluționară în anii ascensiunii fascismului, în anii pregătirilor de război, deci de la început am participat activ la lupta împotriva războiului și fascismului. Din această experiență, din ceea ce înseamnă fascismul și cel de-al doilea război mondial, trebuie să tragem toate învățămintele! Să facem totul pentru a nu se mai repeta, în noi o țară, diletatara fascistă, pentru a asigura libertățile democratice ale popoarelor, dreptul lor a dezvoltare liberă, independență, așa cum o dorim, fără nici un amestec din afară”.

Strălucirea de piatră prețioasă a unității și solidarității noastre în jurul Partidului Comunist este rodul unor ani grei de luptă, la care, privind, avem în memorie amplasarea luptelor antifasciste a maselor populare. „Noi, comunistii — se spunea într-un document al P.C.R. din 1933, care exprima starea de spirit a clasei muncitoare — simțim gata să apărăm cu arma în mîna independența României, dacă țara noastră ar fi în altă stare decât un război național de apărare contra imperialismului fascist”.

Organism viu, puternic ancorat în realitățile țării, Partidul Comunist și-a largit mereu contactele cu toate forțele care se împotriveauă

Tablou de Eugen Palade

ciului brun. În acest mod a acționat și în vederea pregătirii și desfășurării marilor demonstrații patriotice, antifasciste și anti-războinice din 1 Mai 1939.

Partidul Comunist Român chema poporul la lupta împotriva războiului, împotriva pericolului fascist, chema toate conștiințele lucide, toate forțele progresiste și patriotice să lupte împotriva tendințelor expansioniste și revizioniste ale statelor fasciste. Militanții Partidului Comunist, între care se remarcă îndesele înărilor comuniste Nicolae Ceaușescu, patriot înflăcărat, profund devotat cauzei clasei muncitoare, poporului, desfășură o muncă intensă în rîndul maselor muncitoare, în rîndul tuturor celor care apără libertățile democratice, independența și suveranitatea României.

1 Mai 1939, Străzile Capitalei erau pline de lume. Dinspre Calea Călărăș, unde se afla sala Tomis, dinspre fostul local de intrare a breslelor, de la sala Eintracht, din toate marile intrări din orașului, coloane de muncitori se îndreptau spre sala cinematografului Aro. Patria de astăzi. Acolo se desfășura Congresul breslelor, sub auspiciile guvernului prezidat de Armand Călinescu, el însuși prezent la acțiune.

După înerea Congresului, participanții s-au întrunit în Piața Romană pentru înălțarea, la care adăugîndu-se coloanele ce aflau de pe celelalte străzi ale Capitalei, au constituit o coloană de manifestații care într-o ordine desăvîșită au marșat, strîngînd lozinci antifasciste: „Trăiască democrația! Vrem România liberă și independentă! Vrem respectarea drepturilor! Trăiască Frontul popular împotriva fascismului! Să apărăm hotarele țării! Trăiască Piața Romană, Calea Victoriei, Solului Unitar și George Costiuc, strada 11 Iunie, Parcul Libertății, unde au dăruit o coroană de flori la Mormîntul Eroului Necunoscut, ca o omagiu adus eroilor neamului, celor care făcuseră suprema jertfă pe altarul unității și independenței naționale a României.

Ca de atîtea ori în istoria zbucumată a patriei noastre, voința marelui schimbător așezînd desfășurării evenimentelor, astfel încît acea zi de sărbătoare a solidarității internaționale a oamenilor muncii, 1 Mai, a devenit o grandioasă manifestație patriotică, antifascistă, anti-războinică și anti-războinică, o chemare înflăcărată la apărarea integrității și suveranității patriei.

Realițițile în organizarea și desfășurarea grandioasei manifestații de la 1 Mai 1939 la București l-au avut tovarășul Nicolae Ceaușescu, tovarășul Elena Petrescu-Ceausescu.

Din inițiativa comunistilor și a muncitorilor social-democrați în după-amiaza zilei de 1 Mai 1939 au fost organizate, de asemenea, pe Stadionul muncitoresc și în diverse locuri de agrement din jurul Capitalei diverse acțiuni cu caracter educativ-patriotic, s-a extins acțiunea de colectare a autoarelor pentru întîlnirea politică la clasele muncitoare, s-au lansat și scandat chemările la luptă ale partidului comunist.

Manifestări asemănătoare, cu caracter patriotic, antifascist și anti-războinic au fost organizate de muncitorii comunisti și socialiști social-democrați în 84 de centre muncitorești ale țării: Timișoara, Arad, Cluj, Iasi, Regia, Ploiești, Deva, Constanța, Galați, Brăila, Tg. Mures, Oradea, Barău, Alba Iulia. În localitățile miciere de pe Valea Jiului, Mulți dintre muncitorii și-au pronunțat împotriva politicii revizioniste promovate de guvernul fascist-horhyst al Ungariei, arătînd că oamenii muncii maghiari din România nu aprobă această politică și că și muncitorii români, nu au alte deziderate decît munca și libertatea.

Manifestările patriotice antifasciste și anti-războinice de la 1 Mai 1939 din România se înscriseră ca momente însemnate în cadrul general al acțiunilor de masă revoluționare organizate și conduse de partidul comunist. Este deosebit de important faptul că în mod simultan, în această zi de 1 Mai 1939, comunistii, socialiștii și social-democrații și-au unit glasul în apărarea drepturilor și libertăților democratice, împotriva primejdiilor fascismului, a hilerismului, și-au afirmat hotărîrea de a lupta cu fermitate și pînă la sacrificiul suprem pentru independența și suveranitatea de stat a României. Aceste acțiuni au constituit, pe de altă parte, o

Desen de Ruzendru Căldărăș

verificare în practică a luptei revoluționare, a justetei liniei politice, ideologice și tactice a partidului comunist, capacitatea organizatorică, legăturile cu masele largi ale poporului. Ziarul „Timpul”, răspîndit în cercuri largi ale societății românești, aprecia astfel demonstrațiile muncitorești: „1 Mai 1939 a arătat o dată mai mult că muncitorimea este temelie, baza și substanța națională, chează și prosperității ei în pace și apărării ei atunci cînd patria o cere”.

Manifestările revoluționare și patriotice de la 1 Mai 1939 au constituit o victorie a partidului comunist, a poliției sale de Front unit cu celelalte partide muncitorești și democratice. Ele au fost pe larg comentate în cele mai diverse pături ale opiniei publice din țară și au avut un larg ecori neste hotărîte. Unitatea de acțiune pe care P.C.R. a imprimat-o manifestațiilor revoluționare de masă de la 1 Mai 1939 constituia o perspectivă dintre cele mai promițătoare pentru activitatea politică de viitor a proletariatului român împotriva primejdiilor fasciste, pentru apărarea independenței și suveranității naționale a patriei. „Înainte! — se adresa „Seintela” clasei muncitoare — Comunistii și muncitorii social-democrați realizat și înărit Frontul Unit Muncitor pentru concentrarea tuturor forțelor democratice și sincere patriotice într-un front larg combativ, împotriva dumanului fascist din afară, a agenților hileristi din țară (...) De munca voastră comunistă, tovarășii de energie voastră de fidelitate voastră față de clasa muncitoare față de poporul român depinde succesul acestei lupte mărețe de salvare a țării”.

La rîndul său ziarul social-democrat „Lumea Nouă” a consacrat rînduri semnificative manifestațiilor de la 1 Mai 1939: „Masele muncitorești, organizate și conștiente, n-au încetat un singur moment să facă propozandă necesară și să preseze asupra guvernărilor în sensul menținerii păcii pe principii de drept public care să asigure pînă la urmă libertatea și independența lor. Ele reînnoiesc de înții mai 1939 apelul lor celd la colaborarea și solidaritatea pînă la urmă democratice și pacifiste, pentru că prin forță lor s-a pus în discuție în toată lumea un regim de cooperare egalitară economică și politică — ceea ce este dovadă că poporul român se semnifică istoric a acestui eveniment tovarășul Nicolae Ceaușescu arăta: „Creșterea avîntului mișcărilor antifasciste din România se

agîndeste în valul acțiunilor de luptă care au loc în această perioadă, în marile demonstrații antifasciste organizate la 1 Mai 1939 sub semnul împotriva poporului nostru Germanii fascistă, pentru libertate democratică, pentru apărarea independenței țării. În București mesle douăzeci de mii de cetățeni au marșat în stradă împotriva Germaniei hileriste și, ca un simbol al hotărîrii de luptă pentru apărarea patriei, au depus coroane de flori la Mormîntul Eroului necunoscut”.

Amplasarea manifestațiilor revoluționare de la 1 Mai 1939 și transformarea lor într-o acțiune antifascistă și anti-războinică de masă au avut ecori și peste granițele țării. Astfel, în ziarul „Daily Herald” din Marea Britanie și „Jewishite” din U.R.S.S. din 2 și respectiv 4 mai 1939 au apărut informații în care se arată: „În România, la 1 Mai, 20.000 de muncitori — au demonstrat în București sub lozinci antifasciste și anti-războinice”. Subliniind cadrul unității muncitorești de luptă care a stat la baza acestor acțiuni, revista remarcă, de asemenea, caracterul lor profund patriotic, hotărîrea clasei muncitoare din România de a apăra independența, suveranitatea națională și integritatea teritorială a țării. Numeroase bancare — scria revista — exprimau necesitatea apărării independenței și integrității țării, abrogarea tratatului economic cu Germania, alianța cu Franța, Marea Britanie și Uniunea Sovietică”.

Atasatul român, nemerș din Washington sublinia, în raportul trimis în țară, că manifestațiile de masă de la 1 Mai 1939 din România — îndesosebi caracterul lor antifascist și anti-războinic — au fost comentate și apreciate în emisiunile diverselor posturi de radio. S-au făcut dese referiri la cuvîntele primului ministru Armand Călinescu: „Cel care cred că avem ceva de dat se înșală. Adăra-vom cu singele nostru pămîntul și țara ce ne aparține”.

Cu mare indignare au fost comentate aceste evenimente de către ziaristii fascistă germani, italieni și unguri, acreditați în București. Acestia au criticat rezimul carlist pentru faptul că nu a luat măsuri de reprimare a manifestațiilor patriotice antifasciste din ziua de 1 Mai. Informațiile fascistice din Italia au protestat pe linia ministrului afacerilor externe al României, Grigore Gafencu, care tocmai în acea perioadă făcea o vizită protocolară la Roma. Din înșărcinarea lui Mussolini, contele Ciann i-a transmis lui Gafencu, nemerșirea guvernului italian față de guvernul român, care a permis manifestațiilor libertate exprimării părerilor lor, fără să ia nici o măsură de reprimare”. Din aceleși motive, întredeseră dintre Gafencu și Mussolini s-a desfășurat într-o atmosferă „deosebit de rece”.

evenimentele de la 1 Mai 1939 din București au avut răsunet în cadrul lucrărilor Conferinței internaționale asupra problemelor democratice, păcii și apărării persoanei umane, ținută la Paris în zilele de 12-14 mai 1939. Luînd în discuție situația din România, amenințată de fascism și agresiune din partea Germaniei hileriste și a aliaților săi, conferința, în documentul intitulat „Pentru integritatea și independența României”, aprecia că manifestațiile muncitorești din ziua de 1 Mai din București sint „expresia voinței maselor”, că acestea au avut un puternic caracter antifascist și anti-războinic, „ceea ce este dovadă că poporul român se rezolvă la mișcarea antifascistă și că voința sa este de a lupta în mod real împotriva agresiunii și fascismului”.

Eroica luptă dusă în acești ani de Partidul Comunist Român în fruntea unor larele forte progresiste, sub steagul democrației unității și independenței țării atitudinea realităților, unor personalități și grupări politice burgheze au

stăvilit pentru un timp ascensiunea spre putere a organizațiilor fascistă și încheia țării Germaniei naziste.

În împrejurările deziluzorii cel de-al doilea război mondial, poporul român, supus unor presurii concentrice etnogene, afla singurul în fața agresiunii hileriste, lipsit de orice sprijin din afară, a devenit victima sfîrșecului teritorialului național. Prin Dictatul fascist de la Viena, partea de nord-vest a României a fost anexată Ungariei horystă, țara fiind practic aruncată în brațele Germaniei hileriste și a statelor revizioniste.

În acele momente grele, Partidul Comunist Român a organizat și condus lupta pentru eliberarea țării de sub dominația hileristă pentru întărirea statului și antonescienă pentru salvarea poporului român de la catastrofa națională spre care era împins. O luptă neînfrîntă s-a desfășurat împotriva fascistilor-horhystă care, în teritoriul ocupat din partea de nord-vest a țării, au instaurat un regim de jaf organizat și teroare cruntă, aranzînd numeroase masacre împotriva populației românești și a forțelor democratice, progresiste.

În anii dictaturii antonescienă și ai războiului hilerist, Partidul Comunist Român a militat pentru făurirea Frontului național anti-hilerist, care să cucrîndă toate partidele și grupările politice antifasciste, pe toți patrioții români. În concepția Partidului Comunist Român, baza Frontului Național Anti-hilerist trebuia să fie unitatea de acțiune a celor două partide muncitorești — P.C.R. și P.S.D. Fără unitatea clasei muncitoare nu se poate organiza cu succes nici unitatea de luptă pentru dezrobirea națională a poporului român — sublinia Călinescu C.C. al P.C.R. din iulie 1941. Platforma programă a C.C. al P.C.R. din 6 decembrie 1941 trasa sarcinile tuturor comunistilor: „să lucreze la crearea Frontului unic al clasei muncitoare în întreprinderi cu muncitori social-democrați, național-tărăniști și fără partid. Însă în același timp trebuie realizat frontul unic al Partidului Social-Democrat cu conducătorii și cetățenii și locali, împotriva fascismului, dumanului comun”.

În februarie 1943 s-au adunat în unanimitate două rezoluții: una referitoare la unitatea de acțiune politică a partidelor muncitorești, iar cealaltă în legătură cu necesitatea unei singure mișcări sindicale. Aceasta a contribuit și la dezvoltarea Internaționalei Comuniste, în mai 1943, apreciată pozitiv atât de comunisti, cît și de social-democrați, iar unele cadre conducătoare ale P.S.D. au considerat chiar că sosise momentul lichidării acțiunilor și înfrățirii partidului unic al clasei muncitoare.

În toamna și iarna anilor 1943-1944 au continuat tratativele între conducerea P.C.R. și P.S.D., tratative finalizate la mijlocul lunii aprilie 1944, prin făurirea Frontului Unit Muncitoresc. De comor acord, în decembrie 1943 două partide au hotărît ca voința realizării F.U.M. să fie adusă la cunoștința opiniei publice prin manifestul publicat tot în ziua de 1 Mai și difuzat în întreaga țară. Manifestul trebuia să fie citit în ziua de 1 Mai, ziua și de luptă și de speranță, muncitorimea să organizeze unități de la comunisti pînă la social-democrați cheamă întreaga clasă muncitoare, pe toți muncitorii organizați și neorganizați, întreg poporul român, toate clasele și pătriile sociale, toate partidele și organizațiile să organizeze o mișcare politică, eredită religioasă și apărarea socială, la luptă hotărîtă pentru: Face imediată! Răsturnarea guvernului Antonescu! Formarea unui guvern național din reprezentanți tuturor claselor și pătriilor! Legitimarea armatei hileriste din țară, absoțarea și distrugerea sînilor de război germane, Alianța cu Uniunea Sovietelor, Anglia și Statele Unite, Pentru o Românie liberă, democratică și independentă”.

Făurirea Frontului Unit Muncitoresc a înțărît rolul conducător al clasei muncitoare în ceea ce privește rezistența anti-hileristă din România, a exercitat o puternică influență asupra celorlalte clase și grupări politice în sensul erborii procesului de unire a tuturor forțelor anti-hileriste pentru doborîrea regimului antonescien, a scaterii țării din războiul împotriva Națiunilor Unite și a întoarcerii armelor contra Germaniei hileriste și Ungariei horystă, Frontul Unit Muncitoresc a devenit axul vital pe care s-a eliberat țara coaliție de forțe ce a creat cadrul politic necesar înfrățirii și unirii de eliberare socială și națională antifascistă și anti-imperialistă din august 1944.

La scurt timp după făurirea Frontului Unit s-au eșit finalizarea și alte alianțe politice preconizate de comunisti care au înfrățit, într-un cadru comun național, democrații naționale de la 23 August 1944.

Într-un mai, într-o altă primăvară a vieții, biruitoră, în 1945, popoarele lumii au înfrînt hida fascistă, Germania lui Hitler a capitulat fără condiții, Bucuria a reînscut pe chipul suferință al Europei și al lumii. La această victorie, România și-a adus o contribuție împor-tantă. Din cei aproximativ 540.000 de militari care au luptat pentru alungarea hileristilor din România, Ungaria, Cehoslovacia, Austria, 100.000 au fost ucisii sau răniți. La mai mult de un miliard de dolari (la nivelul din 1938) a fost estimată contribuția economică a țării. Ca de atîtea ori în zbucumata lor istorie, românilor plătit cu sine și suferință dreptul lor la o viață mai bună. Istoria atîi de bogată în fapte și date atestă și-o datorare lor în sine. Așa cum și datorare viața lor de azi și își vor datora viitorul.

Primăvara lui 1945 a însemnat pentru românii nu numai înfrîngerea din cosmarul lor un război ostilitor. A însemnat, într-o vîrstă strălucită, o înfrîngere deosebită cu actul de la 23 August 1944, începutul făuririi unui nou destin istoric. Masele largi populare au fost chemate la construcția unei noi societăți, a socialismului pe pămîntul României. Noi eroizi au fost descoperiți, un mare potențial revoluționar a intrat în acțiune. Întreaga societate românească de atunci încerca a fost transformată, remodelată și așezată cu fața spre progres multilateral. Cu deseșchire succesive au fost marți hotărîre, după 1945, de cînd în fruntea partidului și statului nostru a fost ales de către întregul partid și popor tovarășul Nicolae Ceaușescu, personalitate de excelență a lumii contemporane și cînd s-a trecut de un front tot mai larg la punerea în cercă a gândirii social-politice a tovarășului Nicolae Ceaușescu care semnifică în esență, aplicarea creatoare a principiilor și adevărilor generale ale socialismului științific la condițiile țării, remanțarea la obșesia Socialismului unic la românii și salubritatea Socialismului pe pămîntul României, dobîndit în „Daca Nicolae Ceaușescu” noi trăsături și valente o forță transformatoare de nebanuit. El s-a confundat cu cele mai înalte și mai luminoase idealuri ale românilor, cu întreaga energie revoluționară, cu voința lor de progres și de civilizație, de pace și colaborare cu toate popoarele lumii cu dorința arzătoare de a ridica patria pe noi trepte de progres și civilizație.

Mircea Mușat

Oadă primăverii

Acum cînd primăvara-i dulce și teii dar să înflorască aduce darul și nu ducă mîndria noastră omenească nu datorăm nimic cuvinte de-altece veacuri așteptate se spun cu glasul cel ferbinte ca de la frate la alt frate

de la pămînt înșpre capii spre veacurile ce-or să vină

în teii marii României tinzîndu-și florile-n lumină vor fi aici pentru-nălțarea și nașterea înalteceana em pus a-iceluă fiecare și viața noastră este una una pe roată și pe cîmp, una în leagăn și în mină și pentru timp și peste timp una cu patria română

Ion Nicolescu

Floare de mai

Esti Floare de Mai patria mea! Te învăluie-n taină soarele blind, Te atînge zefirul ușor împlinindu-ți în roată petalele — învelis pătăos Peste inima ta în lumina pătăos

Cum înalt te iubesc fiii tăi — Te îmbrac din iubire-n cuvint, Te așez lingă umărul-mi sting,

Murmurîndu-ți — de dragoste — cîntecul slint Esti Floare de Mai patria mea!

Iuliana Palada-Popescu

Chip înflorit

Îngemîndu de ziuă, oră clară, Te-nfășuri iarăși în lumină, țară, Imi auri cîmpile din ochi și-astfel Clipa ce-o vîd se spîlîină de cer.

Plînă-i de raze, faguri și altoi, Co o visare o gîndului din noi Și primăvara cara o ții în miini Are mîca de floare, și de piini

Stela Anchin

Purtînd în suflet

Purtînd în suflet frumuseți străvechi, Cu dragoste ne instrumîn viori, Cîntînd cu a-cușurile de candori Sîntele doine, sirbe, hore vechi.

Poate că diminețile-bolade În inimile noastre-s veșnic sorl, Sau poate sint miresmele de flori Ce vremîind se-nalță în arcade.

Cînd răspîndesc doar optimismul pur Și-o-nșeninată stare de ozur, Cum să nu crezi în ziua cara vine?

Fîlîrînd prin veghe cîntecule noastre, Prin roze rașii-aurii-albastre, E țara-năpăturilor depăine.

Ioan N. Dumitrescu

In anii constructiei socialiste, fara noastra a strabatat mai multe etape de dezvoltare. Obtinind realizari de importanta istorica, Romania s-a transformat, intr-o perioada de 40 de ani, dintr-o tara slab dezvoltata, predominant agricola, intr-o tara industrial-agra, asigurandu-se astfel ridicarea nivelului general de civilizatie si bunastare al intregii natii.

NICOLAE CEAUȘESCU

PATRIA LA TIMPUL PREZENT

ORAȘUL DE PE CELE ȘAPTE COLINE

Îmi place să revin la Tulcea. Orașul acesta, așezat pe cele șapte coline, a renăscut pur și simplu. Din 1968, de când a devenit județ, ca urmare a unei drepti și înțelepte legi, prin care mijloacele de producție au început să fie mai armonios repartizate pe teritoriul țării întregi, împlinindu-se astfel un act de dreptate socială, Tulcea și-a recâștigat dreptul la dezvoltare.

Îată, într-un intr-o întreprindere în care n-am mai fost de cînd se afla în fața de șantier. La un capăt, îmi aduc aminte, constructorii ridicau hale înalte, se montau mașini ultramoderne, iar la celălalt capăt, într-o baia, alți oameni, mai de-a jociul, pescuiau în apă până la brâu cu hodoroabele. Habar n-aveam și atunci cînd stăteau sub cerul buruiat în hodoroabe lor, că nu peste mult timp destul lor va fi altul, că o realitate nouă îi va atrage către o altă clasă socială, mai emancipată, le va deschide un orizont spre o altă devenire umană.

Au trecut de atunci zece ani. Imaginăm locului mai stăruie vag în amintire. Deste ea a apărut o altă, de-a dreptul grandioasă.

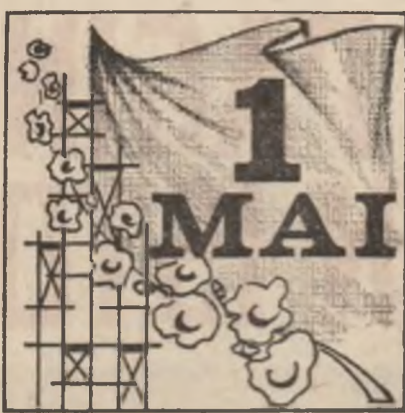
Ce se întimplă aici, în întreprinderea de construcții nave și utilaj tehnologic? Răspunsul se deduce: se construiesc nave maritime și fluviare și utilaj tehnologic. Vapoare de 7.500 până la 15.000 t.d.w., nave de transport, barje, nave de transport îngrășămintelor chimice lichide, remorche, (ancuri de bucher), inginerul Constantin Duta, directorul întreprinderii, îmi spune că în curînd — va începe construcția unui mare remorcher — gazetar de ghișeu. Apoi se vor construi alte și alte nave: nave de degazare a tanurilor de combustibili de la vapoarele mari, nave pentru pescuitul costier la Marea Neagră. Tot aici, Tulcea fiind un important port maritim, se repară și navele de pescuit oceanic de transport maritim, altele. Ajungînd la malul fluviului, al cărui șir de apă cașă orăzului nu se întinde numai pe cele șapte coline, ci și pe insulele dincoala de mal, pe celele bătrînușului fluviu, ca și astăzi, se aplică într-un mod miraculos — pe fundațiile micșoate ale acestor multe și variate vapoare.

Am devenit, zice directorul Constantin Duta, un fel de servitor pentru tot ce plutește pe apă. Sistem bine plasat, aici, în drumul vapoarelor, avem dotări unice în țară și nu rămîne decît să ne facem datoria. Privesc în jurul meu, cît poate privirea să cuprîndă și îmi dau seama că pe planeta aceasta care se numește I.C.N.V.T. nu încap decît performanțele. Carusele, freze, burgeruri, strunguri orizontale și frontale, mașini automate de debitat table, cu comandă numerică și fotoptică, un centru de calcul unde se pregătește această operațiune de debitare, mașini de debitare, fără fund, pe care noi, știa mai de la Dunăre, le numeam, le numim și acum vizind o tradiție — hodoroabe. Oamenii aceștia au descoperit mai întîi spațiul întreprinderii, au descoperit organizarea vieții și muncii, reînțele unei discipline și ale unei solidarități muncitorești, au descoperit, cum s-ar spune, tehnica asta care pe mulți i-a uimit, i-a speriat sau i-a atras, a descoperit, metaforic vorbind, interiorul mirific al unei cetăți — întreprinderea — pe care veneau s-o cuceresc. Se construia, sigur, pe un spațiu fizic, se montau mașini, se descopereau și se învățau tehnologii de lucru, dar se pornise atunci și o mare construcție umană. Vechii hodoroabari, stufuțoșii, agriculții, păstori au fost „hipnotizați” de tehnica de virf și au îndrăznit să bată la porțile întreprinderii. Li s-au deschis aceste porți, erau doar făcute să li se deschidă, și ei au intrat, fără să-și dea prea bine seama, într-o

lungă cursă a devenirii lor. Au învățat altele meseri: strungari, frezori, constructori navali, sudori, lăcătuși mecanici, electroniști, frigotehnici, în total, reședința de la prezidiul consiliului oamenilor muncii, Alexandru Tudorof, vreo 35 de specialități, dintre care unele unice în țară, meserii la nivel de virf pe plan mondial fiindcă și tehnica pe care o deservesc, o minuscule acestei oameni este o tehnică de virf la nivel mondial. Să exemplificăm? Uite, să ne oprim la oamenii care minuscule una dintre cele mai tehnice instalații: instalație de ridicare-lansare nave. Este un fel de sincronizant. Nava, fie ea chiar și de 15.000 t.d.w., e pilotată spre această instalație, la cheul întreprinderii. Într-o oră, o singură oră imaginativă, e și sus, pe cheu. Într-o zi, hai să zicem două, depinde de reparație, nava se repară și apoi după o zi sau două poate pleca din nou pe oceanele și mările lumii. Simplitudine, complicat de realizat, măreț, o astfel de tehnică, coplesitor în admirația noastră acesti oameni ce o minuscule.

Cine sînt, de unde vin ei?

Cine sînt v-am mai spus, oameni în principal de-a locurilor, din delta și din toată Dobrogea. Lor li s-au adăugat însă și oameni din alte localități din țară, din Iași, Bacău, Vaslui, Botoșani, din toată Moldova. Meseria de a face vapoare, dintre cele mai tehnice, mai mari, mai confortabile, e o meserie frumoasă, are în simburile ei un dram de romantism. În întreprinderea asta de lângă malul Dunării tulcene lucrează la construcția și repararea vapoarelor multe mii de oameni, în schimbarea lor majoritate foarte tineri, vîrsta medie nedepășind la ora acestui reportaj douăzeci și unu de ani și jumătate. În 1965-66, zice directorul Constantin Duta, am primit vreo 1.700 de absolvenți de școli profesionale. Și media de vîrstă s-a dus atunci sub douăzeci de ani. Da, ponderea covârșitoare a sursei forței de muncă rămîne să o asigure școala profesională. Întreprinderea are în patrimoniul ei un mare grup școlar format din școli profesionale, școli de mașinari și mecanici, școli universitare speciale. Dar la I.C.N.V.T. sînt impresii de aceeași patină frumoasă de-a construi vapoare și alți tineri: de la liceele cu profil mecanic din județul de Tulcea, Macin, Babadag. Mai toate aceste licee sînt sub patronajul întreprinderii. Noi, zice iar directorul, le dăm maștri instructori, ingineri și subingineri, noi le dotăm, pe cît este posibil, atelerele școlii. Liceul „Spiru Haret” din Tulcea nu e patronat de noi, dar li ajutăm și pe cei de acolo. Li ajutăm fiindcă mulți dintre absolvenții vin la noi. În aceste ateliere se fabrică, se realizează unele repere mai simple, altele chiar complicate, repere care intră în construcția și repararea vapoarelor maritime și fluviare. Mulți dintre acești tineri sînt copii celor ce au bătut uimii sau măcar au privit la început la coditor spre spațiul acestei cetăți care prindea să se înalțe chiar în prisma Dunării. Dar ne gîndim și la o altă realitate poate mai spectaculoasă: la marea construcție umană pe care a declanșat-o implantarea acestei întreprinderii aici, la Tulcea, într-un tînut odinioară vitreg de timp și de istorie, și chiar de devenire. Investiția aceasta, ca și altele de aici, din zona in-

dustrială a Tulcei, a sces oamenii din bălțile Beltei, de prin grîndurile și de pe toate brîncurile de pămînt, l-a scuturat de inapoiere, l-a sculat, l-a emancipat, l-a rezidit într-o demnitate umană.

LUMINA CARE ATRAGE

Mi-au confirmat mai mulți tulcenii, artiști plastici, că la Tulcea „emana o lumină aparte. Nu în sens figurativ, metafizic, ci cît se poate de real. Orașul, îmi spunea arhitectul Marcel Pavel, se scaldă într-o lumină proprie. Obiectele capătă contururi foarte precise, lăzoase uneori. Secretul acestei lumini eu nu l-am aflat oricît am întrebat în șirga și-n dreapta. Ii pun, să-mi dau singur un răspuns, pe seama fluviului în care orașul se ogîndește și din care se reflectă poate această lumină, mai puternică și mai polimeră. Nădări în țară, mă gîndesc la orașele de pe malul fluviului, oamenii nu au îndrăznit să construiască mai aproape de mal ca tulcenii. Blocurile de pe fațea Tulcei lăsa impresia că se ridică din Dunăre. Fluviul e ca o magie, cheamă orașul spre el, o mare putere de atracție. Lumină lui polimeră și strălucitoare, sechestră, se atinge și renăște din nou ca o Pasăre Phoenix. Oamenii se simt aici de legați de el, de fluviu, încît atunci cînd nu dorm în casele lor, dorm în paturile din cabinele pontonelor, sleepurilor, navelor de tot felul. De aici de-așă permanent senzația aceea de forță care atrage oamenii. Dunărea, pentru Tulcea, fixează sau devine axa de rotație în jurul căreia gravitează cele șapte coline pe care s-a cocotat orașul și bobotează, prin noile sale construcții, depășește spre stînga dobrogeană. Orașul a început să se reconstruiască tot de la marea de călători, Gara fluviară, Autogara, noua Casă de cultură, Hotelul Delta, Hotelul Egreta aproape la fel, sînt toate aduse în malul Dunării.

La Tulcea s-a construit mult. Primarul municipiului, Rizu Alexandru, mă îndemna să rețin că municipiul s-a dezvoltat fără precedent: fondurile de investiții alocate aici, ca urmare a unei politici profund umane și profund echitabile, mai ales după Congresul al IX-lea, ca de altfel în toată țară, și mai ales în județele mai slab dezvoltate pînă atunci și din rîndul cărora făcea parte și județul Tulcea — fondurile alocate sînt, deci, au făcut să se dezvolte ramuri industriale noi — metalurgia pentru ferocale și petalașia necesară pentru producerea altor produse — construcția de mașini, industria ușoară, industria chimică, industria alimentară (a pestelui mai ales), făcînd ca valoarea producției-mării realizată în anul 1968 să fie de 27 de ori mai mare decît cea realizată în anul 1965.

Este lumina care atrage. Fîndcă, așa cum spuneam, dincolo de construcția economică desfășurată pe atîtea planuri, s-a născut din vedere, chiar dacă unora nu ne apare ca un bloc cu douăzeci de etaje, grandioasa construcție umană. Dezvoltarea orașului, cea „fără precedent” pe care o amintea primarul, s-a atras spre acest municipiu azi aproape 100.000 locuitori. În 1968, erau 35.000. Și să mai amintim o cifră: 60 la sută dintre acești oameni atrași de mirifica lumină a Tulcei locuiesc în apartamente noi.

Sînt cîteva date biografice ale unui oraș, ale vîrstei lui noi, inserată frumos și plener în noua vîrstă a patriei.

N. Grigore Mărășanu

Întiul Mai al luptelor de clasă

I.
Adînc în noi pacea vie-și lasă
Întiul Mai al luptelor de clasă...

El vine din obîrșia durerii
ca un triumf deplin al primăverii
cînd se breșesc puterile-n pămînt
ca-ntr-un, din încaputuri, legămînt
cu viața, ca să fie viața plină
de floarea libertății, de lumină!

Nu-i deor o zi, e un hotar de vreme
Întiul Mai al luptelor supreme...

Pe marea sîrteacă de furtună
uniți, să fie oamenii, -mpreună
carabia s-a paart, pe catarg
cu-mpurpuratul steag ce cheamă-n larg
țesut din fir de singa de eroi
purta de floarea dintra noi
în inimă, în vis, în dor purtat
să fie drumul cal adevărat
sub car scaldat de lacrima din vis
prin marea luptă-tutur deschisă!

II
Adînc înfăcșurat de viața nouă
eu îl aud vorbind în „39”...

Ca un viteaz revoluționar
se răstîrcea-n cuvîntul lui, plener
un dar de libertate, o putere
din vastera pămîntului arde
urcînd în glasul lui biruitoare

Era puterea clasei muncitoare
din care se simtea că face parte
și glasul lui s-a auzit departe
și ori și unde-aluncl s-a auzit
cămășo moșilor nu s-a mai urzit
și pentru țara altă de vîrșmintă
s-au devenit în lupta o armură
lovindu-se de care, lănci de ură
s-au slămirat topindu-se-n pămînt
dor trunchiul de lumină nu s-a frînt!

III
Întiul Mai al luptelor de clasă
pacea vie-n teată țara-și lasă...

Patria

Locuiesc în inima ta cu toate amînzutele
realităților, cu amintirile bunicului meu
despre visele bunicului lui
cu ochii dimineții tale hrînind
ochii tăcerii mele

Înneiesc lamura trunchiului tău
cu sudarea frunții și
sudaarea brațelor mele
Fîntînă cu șapotal izvorului de azur
scînteind în Corpeți
Mamă, cum ne aduni la liniștea pieptului tău
în veci tinăr.

Cîntec

Înăltător moment de slavă urcă patria
mea azi,
prin el anii cresc la puterea
adevărului.
Bucureștii celor patruzeci și cinci
de primăveri
e sunetul grav al uzinelor
sub carel senin desăgurate,
gîneala aurii și rîrșia
a hîrno stelarilor prînsi,
a minunată lăme de pescari
primînd în vîrșutul zărilor de zi.
Aceste a capetului avînd încădăcîna adînc
înfipt în glia străbună
din care porumbii dau glas șterului
liber
și duc mai departe masașul de pace.

Îmn

Dacă zile-avem senine
și-n cîmpii triumfă grîul
pentru noi întotdeauna
dacă muntele și rîul

cu acum un rost al lor
dacă-n liniștea privești
cerul devenit corolă
vie, limbii românești

dac-avem prezentul sigur
dac-avem un viitor
și-o istorie curată
dacă sîntem un popor

dacă astăzi mai cu seamă
respirăm în libertate
să-nchinăm porfudul
îm întru eternitate

Fîntînă

Să înțelegem ziua ce o poartă
prin care tacem înșpe adevăr
noi și cuvintele noastre
mai curate decît floarea de măr

atî de adîncă și lîmpe
e fîntina din floarea
că umirea devine o rotundă
lacrimă de zore

așa că-mi eunge un nume
al patriei să îl suspin
în nesfîrșita mea încercare
în rodirea numii destin

Și sub puterea din adînc enarmă
în țară, însăși țara se transformă
pe unde-u fast piraie, vin tumultul
de parcă s-au stîrmit aripi de vultur
ca o imensă argă sună-n spațiu
revoluționarului lui nesălu
de-a fi și al primăverii
peste pămîntul ars ca de pîrjel
sub arșițe și ger îndelungat
de-acum să crească grîul nou bogat...

IV
Cel care-n „39” a vorbit
putere din puterea luminii a sorbit!

V
Purtînd în el obîrșia durării
ca un triumf deplin al primăverii
intemiere de idei lucide
ca o caloadă de caritate
priviți în jur: unde-au dormit nisipurii
și oamenii cu braze-adînci pe chipuri
de jale și amar, purtau în ei
asemeni unor simburii de jăratec
revoluționare idei
și timpul ca un omășor sălbatec
grădini de trandafili stivea în cale
azi vinul își aruncă în poale
tezaurul de juvaeruri
de parcă s-au vîrșat din caruri
patiale și inele și brățări
pentru miresele frumoasele noastre țări...
Astăzi e magnificul țesut
scînteietor al epocii de aur!

VI
Întiul Mai al luptelor de clasă
adînc în noi pacea vie-și lasă

VII
Priviți în jur, gîndiți cu gînd lucid
măsura din a timpului măsură
și-n creuzetul vieții de partid
vedeți chiar viața devenind mai pură
cum cilpea și oraie devin
a geometrie-n spațiu de cristale
și cum, pe masă-n cupela de vin
e lacrima cîmpilor natale
care, prin jar trecut, se prefăcea
în seculu pentru-albăstralele stălu
și dintre care, ca cu glas de pace
te cheamă, țara mea, pe culmi să sui
unde, Întiul Mai, triumfător
eteru triumfător, pecețe-și lasă
ca sărbătoreala-nregulul popor
Întiul Mai al luptelor de clasă!

Ion Potopin

Acasă

Să străbați cu pasul relieful de via
al tăcerii
să ajungi în inima de bucurie
a munților mei
Să străbați căile de mirasomă ale primăverii
cu pădurile al de salcimi
Să te întorci între umbre
din cetinii izvoare
Să-ți aștearnă lumina covoaie de flori
în țipătul reșu al lirei
Pămînt ce mă chemi de pretutindeni
cu neînținate halouri de cerbi.

Vitalitate

Ca să cunosc lumina prin tine am purces
Ostaș al naltelor virtuți omenești să-ți flu
Destinul, din cuvîntu-ți de aur l-am ales
Neobosit, tot mai temeinic să cutes.

Pe flori de mal descînce făcătoare și din
Noaptea, stornicind lumina-n patrie, anți
în rodul țării un singur drum din
drumul
nostru crește — cel al Partidului Iubit.

Ion Scorobete

Cuvînt

Făptura patriei e una
și doar atunci cînd ea te doare
din prașul mîrii din prașul mîrii
copaci-și împlinesc tulpina

făptura patriei respiră
prin anelimpurii toate
un aer de eternitate
cerea pe nimeni nu mai mișă

făptura patriei e slîntă
asemeni opai din fîntina
din care scoatem totdeauna
cuvîntul care veșnic cîntă

Istorie

Și fusesem vinevoși
că iubim prașul mîrii
cerei-pentru noi destin
luminos ca veșnicia

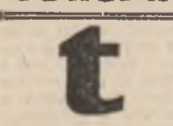
și fusesem vinevoși
cî vorbim același graș
cutezînd întemeierea
linișții pe acest plai

și fusesem vinevoși
pentru vis și pentru griuri
chiar dacă vorăi unii
măile să curgă-n viuri

și crezurăm că de singe
e nevoie drept temel
nemuririi unui neam
așezării patriei

Mihai Măceș

teatru

«Moștenirea»

● Se ridică cortina și pe marea scenă a Naționalului bucureștean apare, înălțîndu-se parcă din veacuri depărtate, silueta lui Mircea, voievod al neamului românesc și zăper al istoriei lui. Așa începe piesa „Moștenirea” cu înțeleptul domn adresîndu-se prezentului. Lăsîndu-se îndrumat de portretul creat de versul eminescian, Titus Popovici scrie o cronică cu exactități științifice dar și arorări literare, ce cuprînde zăcuturarea viața a domnitorului, de la înscăunare pînă la clipa de pe urmă. E o piesă în care regăsim toate valorile teatrului istoric românesc clasic și contemporan, dar mai ales cea problematică a istoricilor ultimelor decenii: ce loc ocupă în viața Europei Tările Române, rolul lor în stăvîlirea invaziei otomane, pecetea marilor personalități asupra unei epoci.

„Moștenirea” e o piesă de mari proporții despre măreția dar și omenscul individului extraordinar într-o perioadă en-înșă excepțională. Titus Popovici pare a se fi aplecat amănunțit asupra documentelor vremii. Un întreg secol XIV european și asiatic cu meandreele sale politice, cu figurile sale remarcabile, cu portrete

desenate în tuse fine sau acide, defilează prin fulgerări semnificative, în fața noastră. Dintre ele chipul domnitorului român se desprinde ca un model de înțelepciune și forță, de cunoștințe și clarviziune.

Adaptîndu-se fericit structurii narative a textului, ritmului ei constant, regizorii Horea Popescu și Mihai Manolescu urmăresc biografia domniei lui Mircea ca pe o juxtapunere, o succesiune de evenimente și întîmplări de egală importanță. Nu construiesc un crescendo cu virfuri de interes, nu concentrează dramatismul pe un singur moment al piesei, ci întemeiază fiecare scenă ca fiind de sine stătătoare închegînd-o însă într-o înșiruire de fapte, conexiuni logice sau imprevizibile, hazarduri sinuoase, destine implacabile formează istoria. Anvergura spectacolului bucureștean ne îndreptățește să vorbim de o superproducție. Cei doi regizori reușesc, în primul rînd, să creeze atmosfera de epocă într-un limbaj cu siguranță teatral, dar în montaj și dimensiune cinematografică. Tablourile de efect cu figurată numeroasă sînt în special cele ce se petrec în interiorul somptuoase sau sobre ale pa-

latelor domnești. În acest sens scenografia lui Paul Borinovechi este convingătoare mai ales în reconstituirea solemnității energice degajate de sala tronului (în timp ce „exterioarele”, ca să spunem așa, sînt dominate de decorativism).

O performanță spectaculară ține de precizia cu care se desfășoară acțiunile celor patruzeci de actori și ale unui corp de figurate demne de un film. Taberi valahe, cruciate, turcești, tătărăști sînt credibil animate de miscare (precum și de culoarea costumelor semnate de George Derosener și Diana Iordan), cu abilitățile tehnice ale modernele săli fiind totodată bine utilizate. Destul farmec și pregnanță scenică au însă și clipele de liniște, de incrementare ale monologurilor sau dialogurilor taicnice, cînd scena se goleşte de freazămul multumii.

Interpretul principal, George Cozorici intruchipează un hîrbat puternic, stăpînit, mișcat însă de o neliniște interioră continuă. Gesturi simple, o voce cumpătată, unele accente dramatice ne aduc aminte de alte interpretări ale actorului în rolul marilor noștri domnitori. Și, remarcînd efortul general de veridicitate al tuturor actorilor, observăm de-acum că spațiul și destul de ingrat ca să nu ne permită citirea tuturor celor ce s-au remarcat în acest spectacol. Un spectacol de amplă respirație patriotică, de îngrijită reconstituire istorică.

Radu Anton Roman

film

● O banală reparație la un televizor îl inspiră pe Ion Popescu-Gopo în construcția unui basm cu rezonanțe contemporane, realizat în colaborare cu cineastii sovietici (scenariul este scris de regizorul român în colaborare cu Valentin Ejuv, iar regizorul animatist este Volodae Pekar). Epurat de unele convenții clasice ale genului, păstrîndu-i intacte lucrurile moralizatoare, rezultatul filmului este un basm modernizat în hîna măsură generozitatea unei formule în care fantezia cu care sînt utilizate efectele speciale este dublată de implicarea filosofică figurilor de stil posibile pe teritoriul artei a saptea.

Tranzistoria, o lume a cărei imaginare coordonate sînt explorate cu nedîsimulată curiozitate de micile eroine insolite de personaje animate cunoscută din Maria și Mirabela, Oxy, Omide și Scăpărici, nu este decît reflexul oniric al unor realități familiare copililor de astăzi.

Acloada visului în care desenele animate capătă dimensiuni umane cu tot cortegiul de sentimente și suferințe, (nu mai puțin de melodie și dans) intruziunea personajelor reale în fantezistică lume a faraziților, domeniul

Un basm contemporan

unul feeric dulce farniente amendat cu umor și senină canoarea de cele două fetițe, care nu pot concepe o astfel de lume, sugestia diferentelor de logică înregistrate în lumea paralela ale basmului sînt doar cîteva din rezolvările propuse de Ion Popescu-Gopo pentru o poveste în care lumea electronică, de altfel nu prea riguroasă abordată, rămîne un pretext pentru înregistrarea unei noi victorii a Bineului.

În basmul lui Gopo, cei răi nu sînt de fapt răi, ci doar lenegi care încurcă mai mult lucrurile atîntînd cu o sugestia risipă de energie (electrică) la irepresibilă bucurie a copililor de a admira neconștient comorile de muzică, ritm și poezie ale desenelor animate.

Chiar dacă proiecția umană a celor trei eroi de animație nu este în totalitate pe deplin inspirată, iar Farazițina, fiica regelui Faraziților, este pînă în finea mai simpatcă decît personajul micului electronist care rezolvă artificial și doct situația, evoluțiile personajelor au avantajul fundalului de muzică și poezie realizat pentru film de talentatul poet Grigore Vieru și originalul compozitor Eugen Doga.

Jocul propus de Gopo eroilor săi are multiple niveluri de desfășurare, alternanțele real/imaginat, proză/poezie, dramatic/liric constituindu-se într-o țesătură ideală pentru episoadele inserate cu vervă, dublate de numere muzicale și coreografice, cu gaguri și autocritici din peliculele anterioare, cu, din păcate, prea puțin curaj pentru o necesară nuanță de ironie, ce ar fi înălțat simțitor nivelul artistic al convențiilor reorchestrate de cineast pentru a ilustra valabilitatea aducerii la zi a unui gen milenar, pentru a răspunde sensibilității copililor obișnuiți astăzi cu cele mai sofisticate realități ale epocii imaginii.

Adriana Cuciuc și Ioana Moraru interpretează cu mult flăsc eroinele rătăcite în Tranzistoria pentru a găsi ghemul bunicii și a scăpa televizorului de faraziți. Lena Zăfăra (Omide) și Mihai Răzvan (Scăpărici) proiectează cu umor și dezvoltură umanizarea desenelor animate, ocîlînd cu un plus de vervă nota confesiv-lacrimogenă de care abuzează Jory Voicu (Oxy), de departe mult mai reușit în ipostaza animatist. Dintre ceilalți colaboratori ai regizorului sînt de remarcă pentru contribuția semnaltă la reușita peliculei operatorul Alecu Popescu, ing. Dan Ionescu, autorul unei impecabile coloane sonore, monteaza Silvia Cursuz și arb. Constantin Stomonescu, mai inspirat în proiectarea costumelor decît în imaginarea decorurilor care subliniază în multe secvențe limita platourilor.

Călin Stănculescu

POSTA REDACTIEI

SUCIU ADRIAN, Bistrița: Nu așteptați încurajări de la mine, nu? După cum felicitările ar fi superflue, cum și recunoașterea faptului că sînteți un poet pe deplin „format”...

poemele de tip zen citis: O mină anolă pe alia, / Pata cui rămine? (Mîini denaturate), iar din cele care încearcă „descătușarea”...

tupilate / așteaptă ninsoarea de fluturi, lestate / în desăvîrșirea în care-a amare? / Joraci, simle joraci) sau pastile esențiale („La joraci arar mai merg și-n grabă / ca să țigutesc (mă mir și cum) / ba o corăie, un amnar — zăbăva / nu prea pot catadicești (?) în drum”)

Urmare din pag. 1
pitală din rîndurile căreia s-au relevat militanțul comunist Nicolae Ceaușescu și tovarășa Elena Ceaușescu. Dealțul, încă la 10 aprilie, „tovarășii Nicolae Ceaușescu a participat la sesiunea Cercului cultural al breslei îmbrăcămintei, iar la 22 aprilie era din nou prezent, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu, la sediul breslelor îmbrăcăminte și pielării, din strada Uranus nr. 138”...

reștii nu s-au mai văzut de la 1 Decembrie 1918 ca în această primă zi de mai cînd „Capitala țării se infățișă într-o coloratură cu totul aparte, frîpînd ochiul bucureșteanului prin imensa prezență a forțelor proletare. În colca-impresionante, mii de oameni ai muncii...”

Heraldica devenirii socialiste

Urmare din pag. a 5-a
muncitori de prin safele de munte ale Buzăului. Și la Nehoiu, ca prelungirea în țară, această imagine tîne de trecut, fiindcă cel care păgește aici, acum, în 1989, este frapat, din capul locului, de chipul nou și modern al comunei. Noua și frumoasa dezvoltare a ei se datorează înainte de toate dezvoltării economice. În anii din urmă, localitatea și-a înscris pe hîrtie câteva obiective de mare interes pentru județ și pentru țară: o întreprindere modernă de prelucrare și exploatare a lemnului, una de tricotaje, una de electrocentrale, o fabrică de produse lactate ș.a. — toate reușind să însumeze o producție industrială de aproape cinci ori mai mare decît aceea care se realiza în 1968.

Schimbări importante a cunoscut și înfățișarea Nehoiului. Casele noi și blocurile ridicate în stilul arhitecturii montane, cu acoperișul în șerpantă, spitale, policlinică, localul poștei (cu centrală telefonică automată de 1.000 de linii), centrul de cultură și creație „Cintarea României” (toate edificat în ultimii ani) dau nu doar un plus de modern și confort, ci și de pitoresc. Un pitoresc care, în ultima instanță, ține alit de așezarea geografică, sub poale de codru verde, cum zice cîntecul, cit și de modul în care oamenii și-au adăugat noi carate de frumusețe farmecului naturii, înobilind peisajul, armonizîndu-l prin ceea ce brațele și mințile lor știu a livra armonice și desăvîrșite.

REMEMORĂRI

Fantezii de primăvară
1. — Deasupra unui lujer de mac uscat, uitat în grădina din toamna trecută, un rol de fluturi galbeni zboară în rotocoale strîmte. Cercul lor se dilată și se contractă cu mișcări elastice. Creată, se așază ca la comandă pe măciuca deasă, bătînd din aripi, se îngheșue cuprîndi de strălucire și de înălțime. Părea îngheșuit și măciuca înscute. În amurg l-am privit încă o dată. Se potoliseră din zbaterilor nervoase, răsbindu-se pînă spre rădăcină. M-am apropiat cu grijă și nu-l tulbur, dar el stătea nemîșcat și cum o forță necunoscută l-ar fi încremenit aripă lîngă aripă. Părea îngheșuit și se lăsa legănat de lujerul său semănînd acum cu o ploaie de aur. Macul parșiv îl adormise.

Gabriela Negreanu
Acet prim Congres al breslelor se desfășoară în sala ARO și se deschide sub prezidenția ministrului muncii. Apoi, în cuvîntul său, animat de aceeași constantă fervoare optimistă-lucidă ce-l caracterizează astăzi, viața publică Armand Călinescu arată, între altele: „Am văzut în fine o muncitorime, care în locul celui de ieri, ce încerea timid, în ascunzișuri, să-și sărbătorească ziua, astăzi își consacră ziua de sărbătoare în fața și împreună cu guvernul țării...”

MERIDIANUL NOILOR BUCUREȘTI
În calitate de constructor și beneficiar, simtem trairii într-un București reînnoit, modernizat și întinerit după chipul și năzuințele noastre cele mai elevate. Noi București însemnă și cele aproape 600.000 apartamente noi, grupate în cîteva adevărate orașe-in-oraș, însemnă și finalizarea unui splendid centru administrativ-noliic nou dominat de impenabile edificii al Casei Poporului, însemnă și finalizarea rețelei metroului și realizarea amenajărilor complexe a rîului Dimbovitza. Iată pentru ce, în noi București, celebrarea împlinirii unei jumătăți de veac de la desfășurarea marilor manifestații muncitorești de la 1 Mai 1939 coincide cu celebrarea liniei mereu ascendentă, victorioase a socialismului în patria noastră.

CUMPARĂ AȘCHII

I. Dau totul și nimic nu pretind, zice lumina. Pretind totul, zice întunericul și nu dau nimic. II. Trebuie să aflăm unde sîfîrșește relația cu obiectul și începe obiectul însuși. III. Dacă o părere este relativă, ea poate lipsi, dacă e absolută — nu o putem utiliza. IV. Predefinierea a fost înlocuită cu necesitatea dar realitatea desmentă de acestea nu a fost înlocuită decît de ea însăși. V. Sistemele convenționale izolate sînt perfecte. În relațiile dintre ele își manifestă defectele. VI. Actorii piacă primum frunzele toamnei, după ce au jucat o vară întregă în bătaia vîntului. VII. Pasărea tîrîndu-se pe pămînt și umbra ei zburînd în văzduh. VIII. Cunoștința raporturilor sociale poți deduce raporturile cu natura — cînd ai vădit raporturile naturale poți deduce raporturile naturii cu societatea. IX. Strofe înălțate în pantofi cu scîrț. X. Dacă ne imaginăm un cîntar al scoarței terestree, cel mai ușor sînt mînușii cel mai înalt, cele mai grele sînt vîlăle cele mai adînci. Cîmpia este sinteza lor — în asta constă posibila ei abstracție. XI. Poezia contemporană are un interes deosebit pentru treburile omenești, are chiar o anumite oronare de transcendent. Poezia romantică, spre exemplu, labea imaginea poetică. Poezia contemporană lubește în primul rînd cuvîntul care construiește imaginea, acesta fiind mai concret, din impresia unei sensibilități mai practice. Pierre de Boisdeffre vorbește în istoria lui despre rîul pe care absența divinității și-a adus în spiritul modern, despotul faptului că, lipsind divinitatea, omul nu a avut ce pune în loc din zice el, a existat un năstire în sufletul omului și el sterilizază majoritatea operelor contem-

CONFABULE

Drumul acesta se răsceala pe cer de o parte și de alta meri înfioriți cu smerenie aprinși în petale alb și roz merii sălbatic ardeau roșul lor aluneca pe pămînt ca o mare de singe liliaceu alb plutea deasupra liliaceu albastru numai tu lîngă mine priveai un nor alidona unul fum aveai în gînd visul pe care nu îl-am spus niciodată.

SIMPONZIUM „NICOLAE VELEA”

Revista „Luceafărul”, în colaborare cu revista „Arges” și Casa de cultură din Curtea de Argeș, a organizat zilele de 22 și 23 aprilie a.o. o suită de manifestații în județul Argeș, dedicate lui Nicolae Velea. Sîmbătă, 22 aprilie a.o., orele 11, a avut loc în amfiteatrul liceului Vlaicu Vodă din Curtea de Argeș, în fața unui numeros public format din elevi, cadre didactice, țigii absolvenți și liceului, sesiunea de comunicări „Nicolae Velea — creatorul și omul”, condusă de Sergiu I. Nicolaescu, redactor șef al revistei „Arges”. Au vorbit despre viața și opera lui Nicolae Velea: Corneliu Mareu, Ludmila Ghilescu, Nicolae Oprea, Stelian Zamora, Ion Lea Vulpești — din partea gazdilor, și Mihai Ungheanu, redactor șef al revistei „Luceafărul”, Iulian Neacsu, Ilie Bădescu, Nicolae Georgescu, Radu Comănescu — din partea oaspetilor de la București. Au fost de față: văduva scriitorului, Ana Velea, precum și tatăl lui Nicolae Velea, învățătorul pensionar Gheorghe Velea. Cu ocazia zilei de studiu și lui Nicolae Velea în acesti liceu. S-a propus — și asistența a aprobat călduros — ca și renașcîl literar al liceului să poarte numele „Nicolae Velea”. În aceeași zi, la orele 17, a avut loc la Casa de cultură din Curtea de Argeș simpozionul „Proza scurată și problemele actualității. Prezența lui Nicolae Velea în literatura română”, condus de Mihai Ungheanu. În fața unui numeros public format din profesori de limba și literatura română din oraș, din alți cunoscuți și admiratori ai lui Nicolae Velea, au mai luat cuvîntul: Iulian Neacsu, Ilie Bădescu, Nicolae Georgescu, Radu Comănescu și A. Th. Ionescu. A doua zi, 23 aprilie a.o., Iulian Neacsu, Nicolae Georgescu, Radu Comănescu și Nicolae Șerban Părau au evocat în satul lui Nicolae Velea, la școala generală, figura prozatorului. Au mai participat Elena Anghel, primarul comunei Cepari, Vasile Brutaru, directorul școlii generale, Victor Velea, profesor, și Filofteia Velea, profesoară — cei care continuă în sat tradiția didactică a familiei Velea. În aceeași zi a avut loc o întîlnire cu elevii și profesorii de română din satul Cărpînș.

OMAGIU EMINESCU

În ziua de 24 aprilie a avut loc, sub egida Comitetului Județean de cultură și educație socială Sibiu, Universității culturale-stiințifice, Centrului de librării și Bibliotecii „Astra”, o înaltă și redolentă sesiune „Luceafărul” și „Transilvania” pe tema „Eminescu — etern prezent în spațiul cultural românesc și universat”. În Aula Bibliotecii „Astra”, în prezența unui public avizat și deosebit de receptiv, la prima parte a manifestațiilor deschise de prof. Ion Mariș, directorul Bibliotecii, au participat scriitorii Mircea Tomus, redactor șef al revistei „Transilvania”, Nicolae Dan Frunțelată, redactor șef al revistei „Luceafărul”, A. I. Ză-

George Alboiu

— El l’răspunde milițianul înfundat. Chiar el ! — Chiar el ! se auzi și vocea lui Feodor. Doar că, ticălosul, s-a acoperit far de păr. — Dar vorbea... Hm... hm... — „Mai vorbește și acum, dar din ce în ce mai puțin, așa că folosiți-vă de ocazie, căci în curînd nu va mai vorbi deloc. — Dar de ce ? se interesă omul în negru. — Filip Filipovici dădu din umeri. — Sîntina nu cunoaște încă modul de a transforma animale în oameni. Uite, eu am încercat, dar, după cum vedeți, fără succes. A vorbit, dar a început să revină la starea lui primitivă. Atavism ! — Nu folosiți cuvîntul indecent ! Iată deodată cîinele de pe fotoliu, ridicîndu-se. — Omul în negru pîli dintr-o dată, scîpă servietă din mîna și se prăvăli într-o parte. Milițianul îl primea de braț, iar Feodor din spate. S-a produs căzătoarea, în care s-au auzit clar trei fraze: Filip Filipovici ! Valeriana ! E un leșin. Doctorul Bormental ! Pe Schwonder am să-l arunc cu mina mea pe scară, dacă mai apare în apartamentul profesorului Preobrajenski ! Și Schwonder ! Vă rog să introduceți aceste cuvînturi în procesul verbal. — Armonicile cenușii ale esloriferului emanau căldură. Jaluziele ascundeau noaptea densă de pe strada Preistenka, împreună cu unica ei stea. Ființa supremă, importantul binefăcător al cîinele, stătea în fotoliu, iar cîinele Șarik era lîngă pe covor lîngă canapeaua de piele. În dimineața cetoasă de martie, cîinele auzi dureri de cap, care-l chinuau mai ales în jurul cîrătelei de pe scările. Sferă scără, datorită căldurii, îl treceau. Acum îi era mai bine, din ce în ce mai bine, iar gîndurile în capul lui de cîine erau ordonate și calde. — Ce să-mi avert, ce noroc am avut”, gîndea el picotînd. De nefericire, M-am stabilit în acest apartament. Sînt definitiv convins că în ascendența mea e ceva necurat. Nu se poate să nu fi fost un țărănoaie. Curvă a fost și bunica-mea asta, fie-i jîrîna ușoră bătrînică ! E drept, capul mi lăsa acut în tîmp, nu știu de ce, dar pînă la tîmpul trecut. Ce contează asta pentru noi ? — În depărtare se auzea zgomotul sur al epur-betelor. Mușcatul făcea ordine în dulapurile sălii de consultații. Vrajitorul cu părul albit era așezat și fredona: — „Spre malurile sfînte ale Nilului...” Cîinele vedea lucruri îngrozitoare. Omul împănă, se producea în viața mînușii în cîine în mînușii luncose, scotea creiere. — Om tenace, perseverent, tot căuta ceva, tăia, studiu, mîjca ochii și fredona: — „Spre malurile sfînte ale Nilului...”

MIHAIL BULGAKOV

JURNALUL DOCTORULUI BORMENTAL
— Cu un calm de rău augur, Filip Filipovici spuse: — Luați-vă imediat lucrurile: pantaloni, haina, tot ce vă trebuie și — afară din apartament! — Cum așa ? se miră sincer, Șarikov. — Afară din apartament ! Astăzi ! repeta monoton Filip Filipovici, privindu-l unghie. În Poligraf Poligrafovici parcă intrase diavolul ; probabil că moartea îl plîndea deja, iar sorocul era mai aproape ca orînd. Se aruncă singur în brațele inevitabilului, lătra răutăcios și sacca în gînd visul pe care nu îl-am spus niciodată.

MIHAIL BULGAKOV

— El l’răspunde milițianul înfundat. Chiar el ! — Chiar el ! se auzi și vocea lui Feodor. Doar că, ticălosul, s-a acoperit far de păr. — Dar vorbea... Hm... hm... — „Mai vorbește și acum, dar din ce în ce mai puțin, așa că folosiți-vă de ocazie, căci în curînd nu va mai vorbi deloc. — Dar de ce ? se interesă omul în negru. — Filip Filipovici dădu din umeri. — Sîntina nu cunoaște încă modul de a transforma animale în oameni. Uite, eu am încercat, dar, după cum vedeți, fără succes. A vorbit, dar a început să revină la starea lui primitivă. Atavism ! — Nu folosiți cuvîntul indecent ! Iată deodată cîinele de pe fotoliu, ridicîndu-se. — Omul în negru pîli dintr-o dată, scîpă servietă din mîna și se prăvăli într-o parte. Milițianul îl primea de braț, iar Feodor din spate. S-a produs căzătoarea, în care s-au auzit clar trei fraze: Filip Filipovici ! Valeriana ! E un leșin. Doctorul Bormental ! Pe Schwonder am să-l arunc cu mina mea pe scară, dacă mai apare în apartamentul profesorului Preobrajenski ! Și Schwonder ! Vă rog să introduceți aceste cuvînturi în procesul verbal. — Armonicile cenușii ale esloriferului emanau căldură. Jaluziele ascundeau noaptea densă de pe strada Preistenka, împreună cu unica ei stea. Ființa supremă, importantul binefăcător al cîinele, stătea în fotoliu, iar cîinele Șarik era lîngă pe covor lîngă canapeaua de piele. În dimineața cetoasă de martie, cîinele auzi dureri de cap, care-l chinuau mai ales în jurul cîrătelei de pe scările. Sferă scără, datorită căldurii, îl treceau. Acum îi era mai bine, din ce în ce mai bine, iar gîndurile în capul lui de cîine erau ordonate și calde. — Ce să-mi avert, ce noroc am avut”, gîndea el picotînd. De nefericire, M-am stabilit în acest apartament. Sînt definitiv convins că în ascendența mea e ceva necurat. Nu se poate să nu fi fost un țărănoaie. Curvă a fost și bunica-mea asta, fie-i jîrîna ușoră bătrînică ! E drept, capul mi lăsa acut în tîmp, nu știu de ce, dar pînă la tîmpul trecut. Ce contează asta pentru noi ? — În depărtare se auzea zgomotul sur al epur-betelor. Mușcatul făcea ordine în dulapurile sălii de consultații. Vrajitorul cu părul albit era așezat și fredona: — „Spre malurile sfînte ale Nilului...” Cîinele vedea lucruri îngrozitoare. Omul împănă, se producea în viața mînușii în cîine în mînușii luncose, scotea creiere. — Om tenace, perseverent, tot căuta ceva, tăia, studiu, mîjca ochii și fredona: — „Spre malurile sfînte ale Nilului...”

MIHAIL BULGAKOV

JURNALUL DOCTORULUI BORMENTAL
— Cu un calm de rău augur, Filip Filipovici spuse: — Luați-vă imediat lucrurile: pantaloni, haina, tot ce vă trebuie și — afară din apartament! — Cum așa ? se miră sincer, Șarikov. — Afară din apartament ! Astăzi ! repeta monoton Filip Filipovici, privindu-l unghie. În Poligraf Poligrafovici parcă intrase diavolul ; probabil că moartea îl plîndea deja, iar sorocul era mai aproape ca orînd. Se aruncă singur în brațele inevitabilului, lătra răutăcios și sacca în gînd visul pe care nu îl-am spus niciodată.

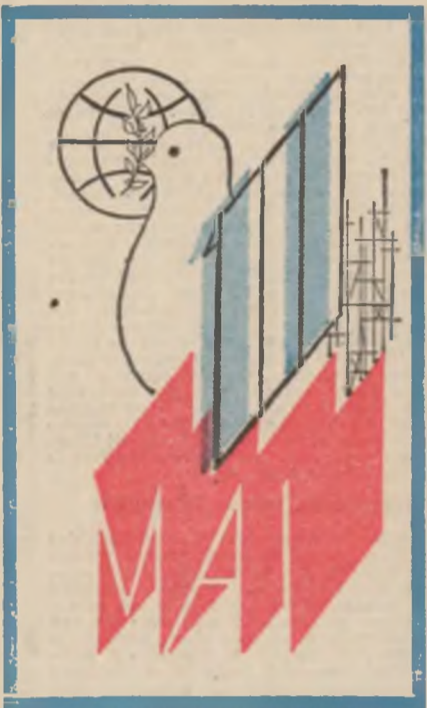
MIHAIL BULGAKOV

JURNALUL DOCTORULUI BORMENTAL
— Cu un calm de rău augur, Filip Filipovici spuse: — Luați-vă imediat lucrurile: pantaloni, haina, tot ce vă trebuie și — afară din apartament! — Cum așa ? se miră sincer, Șarikov. — Afară din apartament ! Astăzi ! repeta monoton Filip Filipovici, privindu-l unghie. În Poligraf Poligrafovici parcă intrase diavolul ; probabil că moartea îl plîndea deja, iar sorocul era mai aproape ca orînd. Se aruncă singur în brațele inevitabilului, lătra răutăcios și sacca în gînd visul pe care nu îl-am spus niciodată.

MIHAIL BULGAKOV

JURNALUL DOCTORULUI BORMENTAL
— Cu un calm de rău augur, Filip Filipovici spuse: — Luați-vă imediat lucrurile: pantaloni, haina, tot ce vă trebuie și — afară din apartament! — Cum așa ? se miră sincer, Șarikov. — Afară din apartament ! Astăzi ! repeta monoton Filip Filipovici, privindu-l unghie. În Poligraf Poligrafovici parcă intrase diavolul ; probabil că moartea îl plîndea deja, iar sorocul era mai aproape ca orînd. Se aruncă singur în brațele inevitabilului, lătra răutăcios și sacca în gînd visul pe care nu îl-am spus niciodată.

SCURTITATE SI PACE

anotimp al descătușării puterilor creatoare ale naturii și, în egală măsură, al speranțelor de viață ce îi animă deopotrivă pe toți făuritorii de valori materiale și spirituale de pretutindeni, primăvara include, într-un calendar de exact un secol, ziua de Măi Intu ca zi a muncii și a solidarității internaționale. Un Măi Intu care, în acest febril an 1980, are pentru poporul român, pentru tinara generație a patriei semnificații dindeosebite, emoționante. Se împlinește aici, deșeză, o aniversare deosebită: se împlinește o mie de ani de la nașterea și decesul lui Nicolae Ceaușescu, tovarășii Elena Ceaușescu, luminoase exemple ale spiritului revoluționar, ale atășamentului nedezimțit la nobilele valori ale dreptății sociale și naționale, ale păcii, prieteniei și solidarității între popoare.

Un generos arc peste timp unește marea eveniment de acum 50 de ani cu prezentul socialist al României, într-o pilduitoare continuitate de idealuri și opțiuni supreme pe calea afirmării libere, independente și demne a țării. I-a fost dat acestui 1 Mai aniversar să găsească o Românie ce și-a dobândit, prin asvâzitate, eroice eforturi, demnă independență economică și politică, o țară ce plămădește cu fruntea sus spre viitorul de noi și mărețe împliniri. Evenimente de rezonanță istorică au premers, într-o fericită așezare în ordinea cronologică, sărbătorirea muncii și a solidarității celor ce muncesc, generând un climat de puternică efervescență politică, de entuziasm creator, în slujba propriilor continue a patriei. S-au desfășurat, în cursul lunii aprilie, lucrările plenarelor C.C. al P.C.R. și Consiliului Național al Frontului Democratiei și Unității Socialiste, a avut loc sesiunea Marii Adunări Naționale, iar oamenii muncii din Capitală au dat expresie, într-o impresionantă manifestație, adevărată înflăcărare la politica internă și externă a țării, înaltele recunoștințe și admirații față de conducătorul iubit și stimat al națiunii noastre socialiste, tovarășul Nicolae Ceaușescu, ale cărui viață, operă și activitate sînt puse în slujba patriei și a poporului, înfiorări în demnitate și independență a României socialiste. Strălucite cuvintări rostite de secretarul general al partidului, președintele Republicii, tovarășul Nicolae Ceaușescu, la aceste importante forumuri au trasat țării noastre noi și luminoase magistrale pe coordonatele viitorului. Deschizând lucrările

Plenarei C.C. al P.C.R., tovarășul Nicolae Ceaușescu anunța achitarea integrală de către țara noastră a datoriei sale externe subliniind că acum și din punct de vedere politic și economic sîntem cu adevărat independenți.

Strălucite realizări ale oamenilor muncii, bilanțul deosebit de rodnic al României au fost și sînt însoțite mereu de puternică afirmare a țării noastre în viața internațională, în întărirea solidarității tuturor forțelor inamitale, lucide și responsabile ale contemporaneității, în lupta pentru apărarea dreptului suprem la viață și pace, pentru edificarea unei lumi mai bune și mai drepte.

TRADIȚII MEREU IMBOGĂȚITE

Nobilele idealuri ale solidarității internaționale au fost înscrise pe stindardul de luptă al partidului nostru comunist încă de la intrarea sa pe marea scenă a istoriei. Militând neobosit pentru apărarea intereselor fundamentale ale națiunii, P.C.R. și-a manifestat din primul moment solidaritatea activă cu lupta clasei muncitoare, a popoarelor împotriva nedreptăților și exploatații, pentru o viață liberă și demnă, pentru pace și progres economic și social. Pe acest filon al unor luminoase tradiții revoluționare se înscrie și marea manifestare patriotică, antifascistă și antirăzboinică de la 1 Mai 1938. Aceste tradiții au dobîndit noi dimensiuni după victoria revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă de la 23 August 1944 și, îndeosebi, în anul ce au trecut de la istoricul Congres al IX-lea al partidului, în perioada pe care, cu legitimă mîndrie o numim Epoca Nicolae Ceaușescu. Analizată în profunzime, cu mijloacele științifice ale materialismului dialectic și istoric tendințele și evoluțiile definitorii ale contemporaneității, forțele socio-politice cheamă să se determine înscrisura evenimentii pe calea unor prefaceri înnoitoare, a păcii și înțelegerii, tovarășul Nicolae Ceaușescu are marea meriță de a fi elaborat un amplu concept privind solidaritatea internațională.

„Acționăm — sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu — pentru întărirea solidarității internaționale cu toate forțele revoluționare, cu partidele comuniste și muncitorești, cu partidele socialiste social-democrate, cu forțele de eliberare națională, cu alte partide și forțe democratice, antiimperialiste, avînd deplina convingere că întărirea solidarității și unității acestor forțe comuniste a cerință de a importantă hotărîre pentru politica de pace, de dezarmare, pentru respectul independenței fiecărui naționali, pentru progresul economic și social al tuturor popoarelor”. În acest spirit, pornind de la teza de inestimabilă valoare teoretică și practică potrivit căreia problemele globale și complexe ale omenirii sînt mai mult ca oricînd consolidarea unității de acțiune a tuturor popoarelor, a forțelor inamitale de pretutindeni, Partidul Comunist Român dezvoltă ample relații de prietenie, solidaritate și colaborare cu peste 200 de partide comuniste și muncitorești, socialiste și social-democrate, cu mișcări de eliberare națională și forțe democratice din diferite țări ale planetei, acționînd cu consecvență și înaltă principialitate pentru extinderea dialogului și întărirea unității de acțiune a acestora în eforturile vizînd apărarea vieții și a păcii, afirmarea unei politici noi, de respect al independenței și suveranității naționale, de înțelegere și colaborare.

PRIETENIE ȘI COLABORARE

1 Mai 1980 găsește poporul român angajat ferm sub conducerea partidului comunist, a secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu în ampla activitate destinată înlăturării unor grandioase opere constructive, de înaltărie și înflorire multilaterală a patriei. Prin asemenea eforturi susținute, eroice, naționale și naționale, cu toate forțele democratice din vîrăta de criza datoriei externe — să și achite integral datoria externă și să pășească ferme înainte pe calea unor noi și mărețe împliniri. Toate aceste realizări, ilustrînd în modul cel mai convingător valoarea efortului propriu al fiecărui naționali în lupta pentru progres economic și social, nu sînt cituși de puțin contribu-

Tablou de Eftimie Modălcă

puse unei largi cooperări internaționale. Dimpovrivă, întreaga noastră politică externă — aflată într-o strînsă corelație dialectică, armonioasă cu politica internă a partidului și statului, cu valorile și opțiunile societății românești contemporane — relevă a generoză deschidere spre lume, o largă și nedezimțită disponibilitate pentru dialog și cooperare cu alte state. Este elocvent în acest sens însăși dinamica relațiilor externe ale țării. Dacă la finele celui de-al doilea război mondial țara noastră avea relații cu numai 10 state, iar în 1985 cu 67 de state, în prezent putem afirma cu mîndrie și satisfacție că, grație politicii principiale și consecvente a partidului, a tovarășului Nicolae Ceaușescu, avem prieteni mai mult ca oricînd pe toate meridianele planetei. Numărul țărilor cu care România Epocii Nicolae Ceaușescu dezvoltă astăzi raporturi politice și economice se ridică la impresionanta cifră de 155, incluzînd cavasitotalitatea statelor independente ale lumii.

O rețea de dimensiuni planetare conectează astăzi România la marea circuit al schimburilor de valori materiale și spirituale, la eforturile vizînd afirmarea și generalizarea unor noi principii și norme de conviețuire internațională, de asigurare a păcii, independenței și progresului tuturor națiunilor. Sînt legături care își află trăinicia în aplicarea neabătută a prin-

cipiilor egalității depline în drepturi, independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne, respectului și avîntului reciproc, ale renunțării la forță și a amînării a cu forță, ale asigurării dreptului sacru al fiecărui popor de a dispune de destinațiile sale, de a-și hotărî singur calea dezvoltării economice și sociale. Prin uriasul spectru al relațiilor sale externe — care include toate țările socialiste, țările în curs de dezvoltare și neînaltărie, țările capitaliste dezvoltate — prin principiile pe care se întemeiază legăturile noastre externe, România își aduce o contribuție prestigioasă la afirmarea unei politici noi, calitative superioare în viața internațională, figurînd de pe acum acea nouă ordine politică și economică mondială spre care aspiră popoarele planetei noastre.

O contribuție determinantă, esențială, în acest proces de deschidere a patriei noastre spre lume a adus și aduce secretarul general al partidului, președintele Republicii, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Strălucitele solii de pace și prietenie purtate de conducătorul partidului și statului nostru, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu, în țări de pe toate continentele, numeroasele întîlniri și convorbiri la cel mai înalt nivel avute la București, documentele semnate cu aceste prilejuri precum și înțelegerile convenite au marcat, de fiecare dată, mo-

mente de referință în evoluția ascendentă a relațiilor României cu alte state, au dat puterice impulsuri conducării multilaterale în interesul reciproc, al cauzei generale a păcii și înțelegerii pe planeta noastră.

În egală măsură, dialogul la nivel înalt promovat neabătut de președintele Nicolae Ceaușescu a avut întotdeauna ample ecouri internaționale, principiile, aprecierile și soluțiile propuse în documentele bilaterale încheiate aducînd contribuții prețioase la afirmarea unui nou mod de a gîndi și aborda probleme complexe ale actualității internaționale, la rezolvarea acestora în consens cu interesele vitale de pace și libertate ale tuturor popoarelor, ale tinerilor de pretutindeni.

TOTUL PENTRU TRIUMFUL VIEȚII

În lumea de astăzi, o lume grav amenințată de distrugerea într-o conflagrație nucleară, sensul suprem al solidarității nu poate fi altul decît unirea eforturilor tuturor forțelor lucide și responsabile ale omenirii pentru apărarea drepturilor oamenilor și a popoarelor la viață, la pace, la o existență lipsită de primejdii și violențe. Proclamînd imperativul realizării acestor obiective nobile, general-umane drept problema numărului unu a lumii contemporane, România a înțeles să-și asume partea de responsabilitate în eforturile desfășurate pe plan mondial pentru asigurarea viitorului pașnic. În mod semnificativ, însuși obiectivul esențial al politicii externe românești îl constituie acțiunea neprecupețită pentru înlăturarea dezarmării — deci pentru înlăturarea definitivă a mijloacelor ce amenință viața pe planetă — constituirea unui sistem trainic de securitate, clădirea unui climat ireversibil de pace și înțelegere între națiuni. O asemenea poziție și-a aflat o strălucită expresie în cuvîntul Cuvîntării rostite de tovarășul Nicolae Ceaușescu la Marea Adunare Populară din Capitală: „Reafirmăm cu toată fermitatea hotărîrea poporului român de a participa activ la lupta popoarelor de pretutindeni pentru eliminarea definitivă a armelor nucleare de pe planeta noastră, pentru realizarea unei reduceri radicale a armamentelor convenționale și a cheltuielilor militare, pentru dezarmare în toate domeniile, pentru o lume fără arme, fără războaie. Numai o asemenea lume asigură viitorul omenirii și răspunde principiilor adevăratului umanism, răspunde intereselor poporului, ale fiecărui naționali”.

Impresionant sir de inițiative, demersuri și propuneri avansate în decursul anilor vine să confirme, cu puterea argumentelor faptice, concrete, atababile nedezimțit al poporului român la nobilele idealuri și obiective ale păcii. În cadrul procesului general-european pentru securitate și cooperare, în Națiunile Unite, în alte importante forumuri ale diplomației multilaterale, țara noastră s-a distins constant prin valoarea propunerilor făcute, prin realismul acestora, prin voința fermă de a se înalta, prin contribuția de voință politică a tuturor statelor, spre obiectivul major al edificării unei lumi fără arme și fără războaie. În viața, subpremul judecări, a validat întotdeauna în mod strălucit jusetatea opțiunilor noastre fundamentale în viața planetei. Iată de pildă, în urmă cu trei ani, în plină perioadă de mareșare a Anului Internațional al Păcii, din inițiativa președintelui Nicolae Ceaușescu, țara noastră și-a redus în mod unilateral armamentele efective și cheltuielile militare, ca exemplu, cu valoarea de pionierat, pe care acum și alte state îl urmează, convînse că numai prin asemenea măsuri concrete, printre-o înaltă răspundere în fata propriilor popoare și a lumii întregi omenirea va putea păși pragul unui nou mileniu despoșvătă de amenințarea distrugerii.

În marea front al păcii, al luptei pentru o viață independentă și demnă, poporul român se află umăr la umăr cu toți cetățenii planetei Pămînt, într-o pilduitoare solidaritate, cu gîndul înaripat de perspectiva unui viitor luminos, a unei lumi mai drepte și mai bune. O lume care poate și trebuie să fie clădită deasupra oricărui deosebiri, prin solidaritate, prin interes și aspirații comune.

Aurel Perva

REVISTA STRĂINĂ

SUB TITLUL „FATA CU CHITARA” revista elvețiană „Schweizer Illustrierte” publică un amplu articol consacrat lui Tracy Chapman, una dintre marile voci ale muzicii populare din zilele noastre. La 12 iunie, cînd a apărut pe podiumul instalat în cenobogăzile de la New York, „Wembley” din Londra ea a constituit unul punctele de rezistență ale spectacolului prezentat întru apărarea libertății Nelson Mandela. A doua și după concertul numal la Londra s-au vîndut peste 12 000 bucuși din discul intitulat „Simply Tracy Chapman”.

Cîntecul ei vorbește despre oamenii simpli, despre violență, despre rasism. Cîntecul vorbește prin ele însele: atunci cînd începi să exipil un cîntec înseamnă că el nu trebuie compus și a altă mîi puțin interpretat”, susține Tracy.

S-a născut la Cleveland, statul Ohio, în anul 1964 într-o familie de oameni săraci. La opt ani a început să compună singură primele cîntecuri: la șaisprezece ani, a scris programul „A Better Chance” (O șansă mai bună) și fost primită la școala particulară Wooster din Connecticut, apoi, după doi ani, la Universitatea Tufts. Din această perioadă datează cele mai cunoscute și apreciate dintre cîntecurile ei: „Talking about Revolution” și „Baby I Can Hold You”.

Holărtoare pentru evoluția ei a fost întîlnirea cu managerul Elliot Roberts, aceluși care s-a înrijit și de Bob Dylan, Neil Young și Joni Mitchell.

După concertul susținut la Londra și înconunat cu un succes răsunător, a ajuns pe primele locuri ale topurilor americane. Pe parcursul a numai cîteva săptămîni ea a vîndut peste două milioane de discuri, performanță cu care a obținut cîntec-oadași două discuri de platină.

„Nici în vis nu mi-ai fi putut imagina că Tracy ar putea avansa atît de fulminant”, spune Elliot Roberts.

CU PUTIN TIMP ÎN URMA A AVUT LOC LA FRAGILE REINUNȘA A BROIULUI EXECUTIV AL ASOCIAȚIEI INTERNAȚIONALE A AVENTURIILOR „E ROMAN POLIȘTE SI DE AVENTURI (A.B.P.) Cu această ocazie, participanții au exprimat păreri diverse legate de aceste genuri literare. Iată cîteva dintre ele: **Marco Tropea (Italia):** „Se discută mult despre literatură poliștă poate fi

dăunătoare tinerilor, dar se uită că o influență mult mai rea asupra dezvoltării tineretului generati și o pot avea lucrările care au ca temă gravele probleme ale societății, atunci cînd una se proclamă și alta se face”. **Erk Wright (Canada):** „Literatura de aventură poate sprîjini în mod real creșterea interesului tinerilor pentru literatură. Acest lucru a fost înțeles în Canada, și Institutul de literatură și lingvistică recomandă ca lectură obligatorie în manuale”. **Susan Moody (Anglia):** „Mai recent decît o crimă sau o spargere de bancă este îndreptățită în lumea tinerilor. Într-o lume înfruntată cu indiferența bătrînilor. Iată o problemă deosebită a noastră, a tuturor”. **Karl Arne Blom (Suedia):** „Literatură povestită de scriitori francezi este restaurată pentru o vreme de evenimbu a fenomenului crimei... Literatura poliștă este bună pentru că îl apropie pe cititor de fenomenele sociale mai puțin cunoscute. Dacă vom creștea un creșm erol verticid, vom contribui și la o mai bună înțelegere între oameni...”

PE PARCURSUL ÎNTREGULUI AN 1985 VOR AVEA LOC INTENSE PREGĂTIRI pentru sărbătorirea împlinirii a o sută de ani de la inaugurarea celui mai mare săli de concert din New York, Carnegie Hall. Organizații centenarului au apelat la zece dintre cei mai cunoscuți compozitori din lume la această oră pentru a compune și să fie prezentate cu acest prilej. Printre aceștia se află Luigi Nona, Alfred Snelidke, Michael Tippett și alții.

Măiestria în cîntarea marcișilor centenarului lui Carnegie Hall vor debuta în luna august 1986.

GUVERNUL SPANOL A INVESTIT CITEVA MILIOANE PEȘETA pentru restaurarea morților de vînt de la Campo de Criptana, așezare aflată la cîteva 16 kilometri sud-vest de Madrid. De ce? Pentru că toți cunosătorii operelor lui Cervantes susțin că acestea sînt morțile de vînt cu care s-a luptat Don Quijote. Odată cu terminarea lucrărilor de restaurare, cu timpul de Criptana va deveni unul dintre punctele de cel mai mare interes turistic din întreaga Spania.

ÎN ULTIMA PERIOADĂ ÎN SĂLE DE LICITAȚIE DIN OCCIDENT AU ÎNCEPUT SĂ AIRĂ CAUTARE obiectele care au aparținut stelelor muzicii rock. Așa se face că au ajuns să se vîndă, între altele, chiară unuia dintre membrii formației „Who”, lucru de excepție dacă sîm să ne gîndim că obiectul acestei formații era scela de a distrugea instrumentele cu care cîntau în cadrul concertului la De asemenea, se vînd rîcoarele membrilor fostei formații „Sex Pistols”, o pălărie neagră, cu borurile mari purtată de Michael Jackson. S-au mai vîndut un întreg arsenal de obiecte care au aparținut lui Elton John, Elvis Presley, John Entwistle, membrii celebrii formații „The Beatles”. De preturi deosebit de scumpe s-a vîndut obiectele care au aparținut lui John Lennon în perioada care a premers dezmembrarea grupului.

Ciudat, dar de o sumă neobișnuită s-a bucurat husa cu marca „Ludwig” a lăzii cu care formația „The Beatles” și-a purtat obiectele în timpul turneului din anul 1966 prin statele Unite.

ARHEOLOGII BRITANICI SÎNT DE PĂREȘI CĂ AU DESCOPERIT ruinele casei în care a locuit împăratul roman Septimius Severus Lucius (146-211). Aceasta s-a întîmplat cu prilejul săpăturilor efectuate într-o așezare din Nordul Angliei (în York), adică acolo unde împăratul roman a murit în timpul unei campanii.

PREMIUL „FINLANDIA”, CEL MAI ÎMPORTANT PREMIO LITERAR DIN TARA CELORO MIE DE LACURI, a fost atribuit pentru anul 1986 lui Gösta Aronson, născut în anul 1908. Aronson este autorul a cincisprezece volume de versuri, al unui roman și al unui număr impresionant de eseuri și piese de teatru pentru radio.

AU FOST ODATA DOI SOTI CARE ERAU FOARTE SĂRACI. FI AVEAU UNSPREZECE COPII. Pe cea de a șaptea născută, care la cincisprezece ani nu era nici din cale-afară de frumoasă, nici din cele-afară de talentată, au boțezat-o Sandrine. Femeia Bonnar trăia într-una din periferiile cenșale ale Parisului. De bună seamă că Sandrine ar fi ajuns oănză, dacă într-una din zile sora și mai mare, care se ducea să dea probe pentru un film, nu ar fi luat-o cu ea. Rețerorul Maurice Pialat a ales-o pentru filmul lui pe Sandrine, și nu pe sora ei... Așa ar putea începe legenda despre Sandrine Bonnar, una dintre cele mai mari actrițe ale scenei franceze contemporane. După o jumătate de an la-o pe Sandrine sub lumina și căldura reflectoarelor. Pentru rolul din filmul „A non amov” ea a primit Premiul César, cea mai înaltă distincție a cinematografiei franceze. La șaisprezece ani ea intra în posesia celui de-al doilea César pentru rolul din filmul „Sans toit ni loi”, regizat de Agnes Varda. Un număr firiu avea să fie întîlnită la Veneția, cu „Leul de aur” pentru cea mai bună realizare actoricească. La Cannes, în anul 1980, este vedeta filmului distins cu marea premiu „Sous le soleil de Satan”, realizat tot de Maurice Pialat. Dacă specialiștii au avut rețineri în legătură cu filmul lui Pialat, în schimb ei au fost unanimi în a aprecia performanța interpretăriei de Sandrine. Sandrine este singura mare actriță a generației din Franța, avea să scrie cronicașul de specialitate al zilelor „Le Monde”.

Într-o Franță „ale cărei primadone s-au cam trecut”, din feriele au apărut Juliette Binoche și Sandrine Bonnar, care vor deveni două dintre colanțele de susținere ale cinematografiei franceze după cum nota într-unul din numeroșle sale recenzii cunoscuta publicista „Schweizer Illustrierte”, care s-a ră la Zurich.

SPORT

Corespondență din Atena

am început acest articol pe o margine de lac suplu, în preajma Bucureștilor, stînd pe o sanie veche, uitată sub un nuc bătrîn, în mîros de pînă, și l-am isprăvit sub un măsline, din cartierul Plaka, poate cel mai cunoscut loc de petrecere al atenienilor. Am purtat, așeză, coroană de salcie, dincolo, de dafin. Fum verde, de visini dezvelind fructele, la noi, fum alb de orhide și fum zvelt și dulce insingărat întrandafiri, la greci. O înălțuire de Orient fastuos și ape cu mirodenii. Pentru grecii moderni, patru lucruri au o importanță capitală: comerțul, politica, femeia (foc de aur întretinut de zei) și fotbalul — primele trei împlîndu-se norocos, fotbalul neatingînd niciodată vîrful piramidei. Fotbal medieru și cel mai rău public pe care l-am văzut vreodată. Pe stadionul Karaiskakis, din Pireu, unde s-a evoluat echipela de tîneret (meci pierdut de noi din pricina lipsei de inspirație a lui Nețreșu), echipa noastră de seniori, instalată la tribuna oficială, a fost neatențent insultată și bombardată cu săcie de plastic. Aceștia să fie copiii Pireului cîntări de Dalida?! Detunături de petarde, pocniriuri explodînd în rafale, torje arzînd arzînd în toate direcțiile. Incălțări grosolane ale fanilor impuse de FIFA, care, în seara următoare, pe Stadionul Olimpic, pe parcursul paraderi dintre formațiile principale, aveau să se transforme într-o vijelie niciodată întîlnită în România. Fluierată de la apariția ei în teren, echipa noastră a desfășurat un joc sub așteptări, frînt, obositor, sleit de frumusețe, rareori înălțîndu-se la nivelul cu care ne obișnuise în toamna trecută. Mijlocul, cu excepția lui Gică Popescu, cel mai bun om de

pe teren, timorat de agresivitatea grecilor, a pierdut deseori ritmul, lăsînd greul pe umerii apărării, iar înaintarea, în frunte cu Cămătaru, s-a lepădat ușor de sarcinile ei, nepunîndu-se la bătaie. Am cîștigat doar un singur punct, fiindcă Hagi, în zi sălcie, a evitat pătrunderile prin dribling scurt (în vreo două rînduri a făcut impresia că-i așteaptă pe greci să-l deposezeze), Sabau n-a mai fost mierla albă zîdind fulgere și fiindcă Lăcătuș a privit meciul din tribună. Ultimul sfert de oră aparține trecerii prin infern. S-a scurs drăcește de încet pentru noi nervii noștri, dar a trecut. Acum, la taverna lui Adamis Ioanis din Akominato 41, plouă din taragot și mandoline, dafinii înfloresc pentru noi și luma plutește peste Mediterana asemenea tronului de aur din care Xerxes a privit lupta de la Salamina. E o noapte de cîntec și de vin bun. Dar parcă mai frumoasă a fost noaptea de ieri, cînd, pe la orele 2, a venit să mă scoale din așternut și să mă invite la o rețina, un brăilean plecat din țară înainte de război: „Ce sărbătorești?” Răspuns: „25 de ani de cînd n-am ridicat un pai de jos”. Că mă duc, să nu mă duc? M-am dus. Și l-am întrebant: „ce meserie ai?” „Sînt inventatorul clesului de rufe”. „Dar înainte de tine cu ce se legau rufele atîrnate pe culme?” „Cu liptori, domnule, ce dracu, ești din Brăila!”

Sîntem într-o țară veselă. Sîntem într-o lume de marmură, de frîndafiri și de corăbii luînd drumul spre țărurile României și spre orașul frumoșilor nebuni al marilor orașe.

Fănuș Neagu

Luceafărul

Revistă editată de UNIUNEA SCRITORILOR din REPUBLICA SOCIALISTA ROMÂNIA

Redactor șef: Nicolae Don Frontulată
Mihai Ungheanu (redactor șef adjuncți), A. I. Zăinescu (secretar responsabil de redacție)

REDACȚIA: București, Piața Științelor nr. 1, tel. 17 32 09
ADMINISTRAȚIA: Calea Victoriei nr. 115, tel. 50 74 00
Tiparul executat la: COMBINATUL POLIGRAFIC CASA ȘTIINȚEI